

BU SAYIMIZDA

AZƏRBAYCANDA GƏMİÇİLİK SÜRƏTLİ İNKİŞAF DÖVRÜNÜ YAŞAYIR

*"Son illər Azərbaycan-
da gəmiçilik və gəmiqayırma sahəsində güclü
sıçrayışa nail olunub."*

Bu sözləri Odessa Dəniz Mühəndisliyi Bürosunun direktoru Gennadi Yeqorov deyib.

Səh. 2

GƏMİÇİLİYİN İNSAN RESURLARININ İDARƏEDİLMƏSİ DEPARTAMENTİNİN RƏHBƏRİ MİLLİ İNSAN RESURLARI FORUMUNDA TƏQDİMATLA ÇIXIŞ EDİB

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin İnsan Resurslarının İdarəedilməsi Departamentinin (İRİD) rəhbəri Sevdə Məmmədova Milli İnsan Resursları Forumunda (MİRF) iştirak edib.

Səh. 3

XƏBƏRDARLIQ VƏ TOPLANIŞ ÜZRƏ TƏLİM KEÇİRİLİB

Dəniz Nəqliyyat Donanmasında 2017-ci il üçün Mülki Müdafiə tədbirləri planına əsasən «Fövqəladə hadisələrin nəticələrinin aradan qaldırılması zamanı Mülki müdafiə orqan və qüvvələrinin idarə edilməsinin və xəbərdarlıq toplanışının təşkili» mövzusunda Rəhbər Heyətin MM məşqi və MM qüvvələrinin xəbərdarlıq və toplanışı üzrə təlimi keçirilib.

Səh. 4

"BEYNƏLXALQ DƏNİZ GÜNÜ" HƏFTƏSİ ÇƏRÇİVƏSİNDƏ XƏZƏRİN SAHİL ƏRAZİLƏRİNDƏ TƏMİZLİK İŞLƏRİ APARILIB

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin İnsan Resurslarının İdarəedilməsi Departamentinin təşəbbüsü və Keyfiyyət, Sağlamlıq, Əməyin Təhlükəsizliyi və Ətraf Mühitin Mühafizəsi Departamentinin dəstəyi ilə maarifləndirici tədbir keçirilib.

Səh. 5

TƏDBİR MÜQƏDDƏS PEŞƏ SAHİBLƏRİNƏ HƏSR OLUNMUŞDU

Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası Tələbə Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin təşkilatçılığı ilə müəllimlərə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Akademiyanın rektoru Çingiz Əliyev professor-müəllim heyətini "Müəllimlər günü" münasibətilə təbrik edib, hər birinə yaradıcılıq uğurları arzulayıb.

Səh. 6

VELOSİPED İDMANININ TREK NÖVÜ ÜZRƏ ÖLKƏ ÇEMPİYONATININ QALİBLƏRİ MÜƏYYƏNLƏŞİB

Azərbaycan Velosiped İdmanı Federasiyasının 2017-ci il üçün müəyyənləşdirdiyi təqvim planına əsasən, Respublika Velotrekində velosiped idmanının trek növü üzrə ölkə çempionatı keçirilib.

Səh. 8

YÜKSƏK MÜKAFATLAR SAHİBLƏRİNƏ TƏQDİM EDİLİB

Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyində Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamları ilə dəniz nəqliyyatının inkişafında xidmətlərinə görə fəxri adlara və "Tərəqqi" medalına layiq görülən dənizçilərə yüksək mükafatların təqdim olunması mərasimi keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin sədri Rauf Vəliyev açıb. O, fəxri ad və medala layiq görülən dənizçiləri təbrik edib. Bildirib ki, dəniz nəqliyyatı sahəsində çalışanların fədakar əməyi hələ ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin ölkəyə rəhbərlik etdiyi illərdə layiqincə qiymətləndirilib. Ulu Öndərin siyasətini uğurla davam etdirən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev də dənizçilərə hər zaman diqqət və qayğı göstərir, müstəqil Azərbaycanımızın iqtisadi qüdrətinin artırılması naminə gördükləri işləri yüksək dəyərləndirir.

(Ardı 2-ci səhifədə)

YÜKSƏK MÜKAFATLAR SAHİBLƏRİNƏ TƏQDİM EDİLİB

(Əvvəlki 1-ci səhifədə)

Rauf Vəliyev deyib ki, möhz "Dənizçi Günü" peşə bayramında həmkarlarımızın mükafatlandırılması ilə bağlı Prezidentin imzaladığı sərəncamlar bunun bariz sübutudur. Gəmiçiliyin sadrı bildirib ki, ölkə başçısının bu sahəyə diqqət və qayğısı nəticəsində "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC yarandığı 4 il ərzində stabil inkişaf nümayiş etdirir. Gəmiçiliyin fəaliyyətinin daha effektiv və səmərəli edilməsi üçün Cəmiyyətdə korporativ idarəetmə sistemi uğurla həyata keçirilir. Əməkdaşların fəaliyyətinin Səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi və fəaliyyətin nəticələrinə əsaslanan Həvəsləndirmə və Mükafatlandırma Proqramı (Performance Based Remuneration System – KPI) tətbiq olunur. Bu işə birmənalı şəkildə Gəmiçiliyin inkişafına öz müsbət təsirini göstərir.

Gəmiçiliyin kollektivinin fəaliyyətini yüksək dəyərləndirən Rauf Vəliyev mükafatları sahiblərinə təqdim edib.

Xəzər Dəniz Neft Donanması-nın rəisi Təqət Qurbanova "Əməkdar mühəndis fəxri adının, "AXDG" QSC sədrinin 1-ci müavininin müşaviri Dəməd İmanov, "AXDG" QSC Hüquq departamentinin rəisi Zaur Nağıyev, "AXDG" QSC Audit departamentinin rəisi Vaqif Quliyev, Dəniz Nəqliyyat Donanması "Qara Qarayev" gəmisinin kapitanı Ayaz Pirmuradov, Dəniz Nəqliyyat Donanması "Fikrət Əmirov" gəmisinin böyük mexaniki Elçin Rüstəmov, Xəzər Dəniz Neft Donanması "İsrafil Hüseynov" gəmisinin kapitanı Şakir Dadaşov, Xəzər Dəniz Neft Donanması "General Əsədov" gəmisinin böyük mexaniki Qaraxan Tarverdiyev, "Bibiheybət" Gəmi Təmiri Zavodu İstehsalat-dispetçer şöbəsinin rəisi Samir Ağakişiyev, Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasının tyuturu Oqtay Poladov və Xəzər Dəniz Nəqliyyatı Layihə-Axtarış ETİ Layihə-Axtarış sektorunun müdiri Boris Aslanova "Tərəqqi" medalının vəsiqələri təqdim olunub.

Bundan başqa, mərasimdə "AXDG" QSC sədrinin əmrinə əsasən təltif olunan 47 nəfərə Gəmiçiliyin Fəxri Fərmanı verilib.

Çıxış edənlər dövlət başçısına dərin minnətdarlıqlarını ifadə edib və etimadı daha yüksək əmək nailiyyətləri ilə doğruldacaqlarına söz veriblər. Onlar bu yüksək mükafatları dövlətin bütün Gəmiçiliyin kollektivinə diqqəti kimi dəyərləndiriblər.

AŞPA-NIN SESSİYASINDA ERMƏNİSTAN DÖVLƏTİNİN RƏSMƏN TERRORİZMƏ DƏSTƏK GÖSTƏRDİYİ BƏYAN EDİLİB

bəyan edərək T.Yaqlanda belə bir sual ünvanlayıb: "Terrorizm bu gün bütün dünyanı narahat edən bölgədir. Bütün beynəlxalq təşkilatlar və ölkələr terrorizmə qarşı mübarizədə həmrəyliklərini bəyan edirlər. Amma təəccüblüdür ki, Avropada, dünyanın müxtəlif ölkələrində, Cənubi Qafqazda böyük insan itkiləri ilə nəticələnən qanlı terror aktları törətmiş Varujan Qarabedian, Monte Melkonyan, Vazgen Sıslan kimi terrorçulara Ermənistan dövlətinin xüsusi qayğı göstərməsinə Avropa Şurası göz yumur. Ermənistan dünyada məşhur olan belə terrorçuların ölənləri-

ni rəsmən milli qəhrəman edir, adlarına küçə verir, dirilərinə Ermənistanda geniş biznes imkanları yaradır, terrorizmə dövlət səviyyəsində dəstək göstərir. Avropa Şurasından bütün belə hərəkətlərə etirazı ifadə edən hansısa sətir bəyanatı nə zaman eşidəcəyik?"

Rafael Hüseynovun birbaşa cavab tələb edən bu sualın qarşısında T.Yaqland əsas mətləbdən yayınıb, bu problemində Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə əlaqədar olduğunu, iki üzv ölkə arasındakı qarşıdurmanın təfərrüatları ilə məşğul olmağın ATƏT-in Minsk qrupuna həvalə edildiyini bildirib. Amma Avropa Şurasının da bu münaqişənin diplomatik vasitələrlə həllinə daim töhfə verməyə hazır olduğunu vurğulayıb. "İstənilən halda, harada olmasından asılı olmayaraq bütün terrorizm aktlarını pisləyirik", - deyərək T. Yaqland vurğulayıb.

Şəhla Ağalarova

AZƏRBAYCANDA GƏMİÇİLİK SÜRƏTLİ İNKİŞAF DÖVRÜNÜ YAŞAYIR

"Son illər Azərbaycanda gəmiçilik və gəmiqayırma sahəsində güclü inkişaf baş verib."

Bu sözləri Odessa Dəniz Mühəndisliyi Bürosunun direktoru Gennadi Yeqorov deyib. Onun sözlərinə görə, bu gün Azərbaycanda nəhəng və unikal gəmilərin tikintisi təkcə milli gəmiçiliyin inkişafından yox, eyni zamanda ölkədə mövcud olan güclü sənaye potensialından xəbər verir.

Yeqorov hazırda Gəmiçiliyin sifarişləri arasında Bakı Gəmiqayırma Zavodunda tikilən unikal tanker və bərələr haqqında da danışır. Bildirir ki, onlar ölkənin iqtisadi gücünün artmasına böyük töhfə verəcəklər. Bununla belə, o, yaxın gələcəkdə inşa olunacaq gəmilərin sayının artacağını da istisna etməyib: "Bakı Gəmiqayırma Zavodunda gələcəkdə

quru yük gəmiləri, təchizat gəmiləri də tikiləcək. Bu, çox vacibdir. Gəmi tikintisi istənilən dəniz ölkəsinin inkişaf səviyyəsinin göstəricisidir. Başqa sözlə, öz gəmilərini, avtomobillərini, təyyarələrini tikmək qüdrətinə malik ölkələr digərlərinə nisbətən daha güclü hesab olunur."

Ukraynalı ekspertin sözlərinə görə, ölkəmizdə bu sayda yeni gəmilərin tikintisi Azərbaycan digər xarici ölkələrin sifarişlərinin yerləşdirilməsinə də gətirib çıxaracaq. Beləliklə, Bakı Asiya və Avropada əsl gəmi tikintisi mərkəzinə çevriləcək.

Oktyabrın 9-da fransız jurnalist-blogger Conatan-Simon Sellem "Mediapart" portalında Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi barədə məqalə dərc etdirib.

Jurnalist Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tarixini, yaranma səbəblərini, habelə onun həlli yollarını araşdırmaq üçün Azərbaycana səfərdə olub. Məqalənin əhəmiyyəti ondan ibarətdir ki, müəllif fransız oxucuya ya tamamilə naməlum olan, ya da ermənipərəst qüvvələr tərəfindən təhrif edilən, birtərəfli şəkildə işıqlandırılan bir münaqişəyə toxunur. Beləliklə, məqalənin xülasəsini təqdim edirik.

Müəllif yazır ki, Qarabağda Azərbaycan və erməni icmaları əsrlər boyu birgə yaşayıblar. Lakin Qarabağ ermənilərinin Ermənistanın köməyi ilə Azərbaycandan ayrılmaq iddiaları bu regionda qanlı iğtişalara səbəb olub. 1991-ci ilin sonlarından başlayan irimiqəşli Ermənistan-Azərbaycan döyüş əməliyyatları bu günə qədər davam edir.

Məqalədə deyilir ki, 1988-ci ilin fevral hadisələri millətçiliyin siyasi qüvvə kimi rolunu demək olar ki, unudan Avropa üçün dramatik, qəfil, eyni zamanda, gözəlməz idi. Bu, kommunizm dövrünün sonunda iki qonşu xalq arasında ilk ciddi savaş idi. Qarabağ münaqişəsinin həm gözəlməz və həm də əvvəlcədən planlaşdırılmış münaqişə adlandırmaq olar.

Münaqişənin Ermənistanın Azərbaycanı ərazi iddiaları səbəbindən başladığını qeyd edən Conatan-Simon Sellem yazır ki, Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın təqdim etdiyi mədəni mərkəz olub. Qarabağ torpağı Azərbaycan ədəbiyyatına və musiqisinə Vaqif, Natəvan, Üzeyir Hacıbəyli kimi şair və bəstəkarlar bəxş edib. Təkcə bu fakt həmin ərazinin Azərbaycanla bağlı olmasını sübut edir. Təəssüf ki, tarixi və mədəni abidələrlə zəngin Qarabağ regionu El-

FRANSALI JURNALIST: "QARABAĞ MÜNAQİŞƏSİ VƏ YA BAKIYA MƏXSUS OLANI BAKIYA QAYTARMAQ LAZIMDIR"

zaz, Flandriya və ya Kəşmir kimi döyüş meydanına çevrilib.

Daha sonra 1988-ci il hadisələrini təsvir edən müəllif yazır ki, on minlərlə azərbaycanlı Ermənistandakı ata-baba torpaqlarından qəddarlıqla, zorakılıqla qovulub. Bunun ardınca, Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin Azərbaycanın tərkibindən çıxması barədə qərar qəbul olunub. Beləliklə, Bakıda və Yerevanda çoxsaylı iştirakçıları olan mitinqlər başlanıb.

1991-ci ildə SSRİ dağıldandan sonra isə Qarabağ münaqişəsi dövlətlərarası müharibəyə çevrilib. Beynəlxalq birlik Qarabağı Azərbaycan ərazisi kimi tanıyıb. Lakin münaqişə tərəflərinin hər ikisinə sovet silahlarının paylanması vəziyyətin daha da gərginləşməsinə səbəb olub.

Qarabağın tarixindən söhbət açan blogger bildirir ki, ta qədimdən bu ərazilərdə azərbaycanlılar yaşayıb. XVIII əsr Cavanşirlər sülaləsi tərəfindən idarə edilən Qarabağ xanlığının yaradılması ilə əlamətdar olub. Azərbaycan zadəganlarının ənənələrinə uyğun idarə

edilən bu xanlıqda azərbaycanlılar digər etnik qruplardan üstün imtiyazlara malik idi.

1805-ci ildə imzalanan Kürəkçay müqaviləsinə əsasən Qarabağ xanlığı Çar Rusiyasına tabe edildi. Rus imperiyası bütün Qafqaz regionunu işğal edəndən sonra bu ərazilərdə nəzarəti möhkəmləndirmək üçün bütün vasitələrdən istifadə etməklə "parçala və hökm sür" prinsipini üzrə siyasət yürütməyə başladı. Ermənilər İrandan və Osmanlı imperiyasından Qarabağa köçürülməsi, regionun demografik vəziyyətinin süni şəkildə dəyişdirilməsi bu siyasətin bir hissəsi idi. Çar Rusiyası ilə İran və Türkiyə arasında müharibələrdən sonra Azərbaycanda əzəli torpaqlarında əhalinin etnik tərkibi tamamilə dəyişdi. Təkcə 1828-1830-cu illərdə Azərbaycana İrandan 40 mindən çox və Osmanlı imperiyasından 84 min 600 erməni köçürüldü. Sonra İrandan Azərbaycana köçürülən ermənilərin sayı 300 minə çatdırıldı. Ermənilər Azərbaycanın İrəvan, Naxçıvan, Zəngəzur, Dərələyəz, Vedibasar və digər regionlarında məskunlaşdırıldılar.

Beləliklə, Azərbaycanın əzəli torpaqlarında erməni əyaləti yaradıldı. Lakin ermənilərin Azərbaycan torpaqlarına köçürülməsinə baxmayaraq, azərbaycanlılar sayca ermənilərdən həmişə üstün olublar. Məsələn, 1886-cı ildə Zəngəzur bölgəsindəki 326 kənddən yalnız 81-i erməni kəndi olub, İrəvan xanlığının əhalisinin 66 faizi azərbaycanlılar idi. Bu regionlarda ermənilərin sayca çoxluğuna nail olmaq üçün azərbaycanlılara qarşı kütləvi qətlər həyata keçirilir, ermənilər himayədarları tərəfindən gizli şəkildə silahlandırılırdılar.

Müəllif qeyd edir ki, XX əsrin əvvəlində, məsələn 1905-1907-ci illərdə

azərbaycanlıların indiki Ermənistan və Qarabağ ərazilərindən zorla köçürülməsi dinc əhaliyə qarşı kütləvi zorakılıq və vəhşiliklərlə müşayiət olunurdu. Yüzlərlə Azərbaycan kəndi yandırıldı, bu kəndlərin əhalisi amansızlıqla öldürüldü.

Yazıda qeyd olunur ki, Azərbaycana qarşı ədalətsiz münasibət bu gün də davam edir. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi barədə danışıqlar hələ ki, bir nəticə vermirdi. BMT Təhlükəsizlik Şurasının Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycan torpaqlarından dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılması barədə 4 qətnaməsi uzun illərdir ki, kağız üzərində qalıb. Yalnız 2016-cı ilin aprelində Ermənistanın növbəti hərbi təcridatına əks-həmlə ilə cavab verən Azərbaycan Ordusu işğal altındakı ərazilərin bir neçə min kvadratkilometrlük hissəsini azad edib.

Məqalədə qeyd olunur ki, Azərbaycan döyüş yolu ilə geri alınmış Cəbrayıl kəndində hazırda kompleks tikinti işləri aparılır. Bir neçə ay ərzində bu kənddə 50 ev tikilib. Tezliklə daha 100 ev də tikiləcək. Kənd sakinləri artıq öz doğma yurdlarına qayıdılar.

Conatan-Simon Sellem məqaləsini bu fikirlərlə bitirir: "Gələcəkdə necə olacağını heç kəs bilmir. Lakin müasir hərbi texnika ilə təchiz olunmuş, yaxşı təlim keçmiş qoşunlar Vətənin işğal edilmiş torpaqlarını hər bir qarşısını azad etməyə hazırdır. Münaqişənin yenidən alovlanacağı təqdirdə beynəlxalq birliyin bu dəfə əmin-amanlığı dörd gündən sonra bərpa etmək şansı son dərəcə azdır. Buna görə də Avropanın qərar qəbul edən qüvvələrinin münaqişə bölgəsinə gəlməsi, bu regionun tarixini öyrənməsi və münaqişənin dinc yolla həlli üçün ədalətli plan təklif etməsi son dərəcə vacibdir".

XƏZƏRİN HÜQUQİ STATUSU HAQQINDA KONVENSIYANIN MƏTNİNDƏ BEŞ ÖLKƏNİN HAMISININ TƏLƏBLƏRİ BALANSLAŞDIRILIB

Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında Konvensiyanın razılaşdırılması mətnində beş ölkənin hamısının tələbləri balanslaşdırılıb və onlardan heç birinin əsas maraqlarına toxunulmur.

Bunu Rusiya Federasiyasının xarici işlər nazirinin müavini, stats-katib Qriqori Karasın "Ria Novosti" agentliyinə müsahibəsində deyib.

Rusiya xarici işlər nazirinin müavini qeyd edib ki, Konvensiyada bir neçə mədəniyyətə optimal ifadə edilməsi qalıb. Bununla da uzun illər ərzində səbirlə işlənmiş bu

sənədə nöqtə qoymaq və onu dövlət başçılarının imzasına təqdim etmək olar. O, sənədin yekun variantının "Xəzər beşliyi"nin xarici işlər nazirinin növbəti müşavirəsində bəyəniləcəyinə ümidvar olduğunu bildirib. Müşavirənin vaxtı hazırda diplomatik kanallar vasitəsilə razılaşdırılır.

UNUDULMAMAĞIN ÖZ SEVİNCİ VAR

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin əməkdaşları ömrünün təxminən 65 ilini dənizçiliyə həsr etmiş qocaman kapitan Aslan Musayevi evində ziyarət ediblər.

Onun qapısını Xəzər Dəniz Neft Donanmasının əməkdaşları hamiyəci - kapitan İlqar Qasımov, rəisin köməkçisi Nazim Əliyev və Sosial İnkişaf qrupunun rəhbəri Şamil Əhmədov döyüblər.

Söhbət zamanı Aslan Musayevin keçdiyi şərtlə dənizçilik həyatına nəzər salınıb, xidmətləri xatırlanıb. Qonaqlar Aslan Musayevin problemləri ilə də yaxından maraqlanıblar.

Aslan Musayev öz növbəsində həmkarlarının qədirlənliyinin onu

sevindirdiyini deyib: “23 oktyabrda 87 yaşımı tamamlayacağam. Necə deyərlər, ad günüm arəfəsində mənə böyük hədiyyə oldu. Unudulmamaq yaxşı hissidir. Mənim kimi yaşlı dənizçilərə bu cür ziyarətlər mənəvi qida kimidir. “AXDG” QSC-nin sədri Rauf Vəliyevə, XDND-nin rəhbəri Taqət Qurbanova təşəkkürümü bildirirəm”.

Qonaqlar bildiriblər ki, Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin kollektivi

bu ziyarəti mənəvi borcu hesab edir. Bu xeyirxah ənənə gələcəkdə də davam etdiriləcək.

Xatırladaq ki, Aslan Musayev 1952-ci ildən 2009-cu ilədək fasiləsiz Gəmiçilikdə müxtəlif vəzifələrdə çalışıb. Həmkarlarının sözlərinə görə, işlədiyi müddətdə hər zaman məsuliyyəti, xeyirxahlığı, nizam-intizamı ilə seçilib və humanistliyini qoruyub saxlayıb.

GƏMİÇİLİYİN İNSAN RESURSLARININ İDARƏDİLMƏSİ DEPARTAMENTİNİN RƏHBƏRİ MİLLİ İNSAN RESURSLARI FORUMUNDA TƏQDİMATLA ÇIXIŞ EDİB

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin İnsan Resurslarının İdarəedilməsi Departamentinin (İRİD) rəhbəri Sevdə Məmmədova Milli İnsan Resursları Forumunda (MIRF) iştirak edib.

“Dövlət qurumunda kadr kargüzərlindən insan resurslarının idarə olunması sistemində keçid və insan resurslarının idarəedilməsinin hüquqi əsasları” barədə təqdimatla çıxış edən Sevdə Məmmədova mövzu barədə ətraflı məlumat verib.

Departament rəisi idarəetmə anlayışı, idarəetmənin inkişaf mərhələləri barədə danışarkən hər bir müəssisənin uğurunun əsas səbəbinin insan resurslarının düzgün idarə edilməsindən asılı olduğunu bildirib.

Xanım çıxışçı “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-də insan resurslarının idarəedilməsində tətbiq olunan təcrübədən də bəhs edib. Bildirib ki, “AXDG” QSC-də kadr siyasəti “uyğun əməkdaşın uyğun vaxtda uyğun vəzifəyə münasibliyi” prinsipi ilə həyata keçirilir. Sevdə Məmmədova əlavə edib ki, kadr ehtiyatlarının planlaşdırılması, kadrların müsabiqə yolu ilə seçilməsi, onların bilik və bacarıqlarının artırılması, xidməti fəaliyyətin qiymətləndirilməsi, əməkdaşların sosial təminatının yaxşılaşdırılması, mükafatlandırma və həvəsləndirilmə, təhlükəsiz və sağlam əmək şəraitinin təmini “AXDG” QSC-də insan resurslarının idarəedilməsinin əsasını təşkil edir.

Departament rəisi bu sahədə mövcud olan qabaqcıl təcrübədən də bəhs edib. O, insan resurslarının idarəedilməsi zamanı ölkə qanunvericiliyinin tələbləri ilə yanaşı, təhsil səviyyəsi və keyfiyyəti, əhalinin məşğulluq göstəricisi və digər məsələlərin nəzərə alınmasının önəmini vurğulayıb.

Çıxışına Milli İnsan Resursları Forumunun keçirilməsinin əhəmiyyəti barədə fikirlərini bölüşməklə yekun vuran Sevdə Məmmədova qeyd edib ki, forumda iştirakından məmnundur: “Bələ bir təşkilatın olması sevindiricidir. İnsan resurslarının idarəedilməsi sahəsində problemlərin açıqlanması və həllində belə forumların böyük rolu var. Bununla yanaşı, Azərbaycanda bu sahədə çalışan gənclərin təlimatlandırılması, təcrübənin bölüşdürülməsi baxımından da MIRF-i uğurlu hesab etmək olar”.

Xatırladaq ki, Milli İnsan Resursları Forumu (MIRF) ölkəmizdə insan resursları sahəsində görülən işlər, milli keyslər, bu sahədə beynəlxalq trendlər və onların lokal təbiiqlərinin sahənin peşəkarları tərəfindən müzakirə olunduğu tədbirdir. MIRF bu sahədə çalışan və insan resurslarının inkişafında köntüllü olan iş adamları tərəfindən qeyri-kommersiya əsasları ilə illik keçirilir.

Forumun əsas məqsədi insan resursları sahəsindəki yerli təcrübələrin bölüşdürülməsi, bu sahədə olan problemlərin ictimailəşdirilməsi və həlli üçün peşəkar müzakirələrin təşkil olunmasıdır.

Forumda insan resursları sahəsində çalışan peşəkarlar, şirkət rəhbərləri və təsisçiləri, təlimçilər, tədris mərkəzləri işçiləri, bu sahə üzrə təhsil sistemi işçiləri, işə yeni başlayanlar və sahəyə marağı olan hər kəs iştirak edə bilər.

Onu da əlavə edək ki, builki forumda “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-də (aparət və strukturlar üzrə) İnsan resursları idarəetmə sahəsində çalışan 35-dən çox gənc və perspektivli kadrlar da iştirak edib.

“MERKURİ -1” GƏMİ-BƏRƏSİ ƏSASLI TƏMİR OLUNUR

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin Nəqliyyat donanmasına maxsus “Merkuri-1” gəmi-bərəsi təmir olunur.

Gəmi “Zığ” Gəmi Təmiri və Tikintisi zavodunun “Neptun” tərsanəsinə qaldırılıb.

Bələ ki, gəmi-bərənin sükan və köməkçi qurğusu, hərəkət mexanizmləri, müxtəlif təyinatlı nasoslar, köməkçi və baş mühərriklər əsaslı təmir olunur. Bəzi detallar yeniləri ilə əvəzlənir. Eyni zamanda gəmi qazanı, mühərriklərin soyutma boruları, lövbər

qurğusu da sazlanır. Bərənin sualtı və suüstü hissəsində, vaqon göyərçəsində təmizləmə və qurultma işləri aparılır. Ondan sonra adı çəkilən hissələr rəngləncək. Bərənin köhnə kompressorları yeniləri ilə əvəzlənəcək. Gəminin avtomatika, naviqasiya avadanlıqları və elektrik hissələrində də bütün zəruri yoxlama və təmir işləri həyata keçirilir.

Əsaslı təmir və sınaq üzütü yekunlaşdıqdan sonra isə gəmi-bərə yenidən Transxəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Marşrutunda istismar ediləcək. Bakı-Türk-mənbaşı-Bakı, Bakı-Aktau-Bakı, Ba-

kı-Kurik-Bakı xətlərində müntəzəm çıxacaq səfərlərdə dəmir yolu vaqonları daşıyacaq.

Məlumat üçün bildirək ki, uzunluğu 154,50, eni isə 18,3 metr olan gəminin maksimal sürəti 15 uzeldir. Bərə göyərçəsinə 28 vaqon götürmək qabiliyyətindədir.

Qeyd edək ki, “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC Xəzərdə yeganə bərə operatorudur. Hazırda Gəmiçiliyin donanmasında 13 gəmi-bərə var.

GƏLƏN İL PENSİYALARIN BÜTÖV MƏBLƏĞİNİN İNDEKSLƏŞDİRİLMƏSİ ƏMƏK HAQQININ ARTIM SÜRƏTİNƏ UYGUNLAŞDIRILACAQ

Gələcək ilin yanvarında Dövlət Statistika Komitəsindən 2017-ci il üçün ölkə üzrə orta aylıq əmək haqqının artım sürəti barədə məlumat alınacaq və pensiyaların bütöv məbləği buna uyğun indeksləşdiriləcək.

2018-ci ilin dövlət büdcəsində sosial müdafiəyə ayrılan vəsait təqribən 3,6 milyard manat həcmindədir. Bu vəsaitin bir qismi Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun öz büdcəsi hesabına maliyyələşdiriləcək. İşsizlikdən

müdafiə fondunun büdcəsi isə gələcək il üçün 90 milyon manat nəzərdə tutulub. Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi

naziri Salim Müslümovun verdiyi məlumata görə, dövlət büdcəsindən sosial müdafiəyə ayrılan vəsaitlər həm Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna, həm əhalinin əmək və sosial müdafiəsinə müxtəlif yardım və ünvanlı müavinətlər şəklində nəzərdə tutulan məbləğlərdən, həm də Qaçqın və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinə, Ailə, Uşaq və Qadın Problemləri Dövlət Komitəsinə ayrılan vəsaitlərdən ibarətdir. Bu, gələcək il üçün bütün tədbirlərin həyata keçirilməsi üçün kifayət edəcək.

Dostluq səfəri çərçivəsində İran İslam Respublikasının Ənzəli limanına gələn Azərbaycan hərbi dənizçilərini İran Hərbi Dəniz Qüvvələrinin nümayəndələri təntənəli şəkildə qarşılayıblar.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, İranın Hərbi Dəniz Qüvvələrinin Şimal Donanmasının qarargahında keçirilən görüşdə donanma komandanı vitse-admiral Əhmədza Bağeri Azərbaycan nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Görüşdə Xəzər yarı ölkələrin Hərbi Dəniz Qüvvələri arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsi və Azərbaycan hərbi dənizçiləri ilə dostluq əlaqələrinin möhkəmləndirilməsi məsələləri müzakirə edilib.

Azərbaycan Hərbi Dəniz Qüvvələrinin nümayəndəsi, birinci dərəcəli kapitan Sübhən Bəkirov, öz növbəsində, hərbi dənizçilərimizin İrana ilk dəfə səfər etmələrindən məmnunluq hissini keçirdiklərini və bunun Silahlı Qüvvələrimiz arasında qarşılıqlı inamın və dostluq münasibətlərinin inkişafına xidmət etdiyini bildirib.

Azərbaycan Hərbi Dəniz Qüvvələrinin nümayəndə heyəti İrana səfər çərçivəsində müxtəlif görüşlərdə və tədbirlərdə iştirak edib.

Hərbi dənizçilərimiz Ənzəli şəhərində şəhidlər memorial kompleksini

ziyərət edib, önünə əkilmiş gül dəstələri qoyaraq ehtiramlarını bildiriblər.

Sonra hərbi dənizçilərimiz Ənzəli şəhərinin meri Mirşəm Momenizadə ilə görüşüblər.

M.Momenizadə Azərbaycan dənizçilərini İrandan gəlməkdən məmnunluğunu bildirib və ölkəmizə səfəri ilə bağlı xoş xatirələrindən söz açıb. O, həmçinin Azərbaycan-İran hərbi əməkdaşlığının möhkəmləndirilməsində Ənzəli şəhərinin mühüm roluna diqqəti cəlb edib.

Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri, I dərəcəli kapitan Sübhən Bəkirov hərbi dənizçilərimizin ilk dəfə olaraq İran limanına yarı almasının tarixdə mühüm hadisə olduğunu vurğulayaraq, xoş münasibətə və qonaqpərvərliyə görə minnətdarlığını bildirib.

Sonra Azərbaycan dənizçiləri Ənzəli Hərbi Muzey Sarayını ziyarət ediblər.

Azərbaycan hərbi dənizçilərinin İrana səfərinin növbəti günündə planlaşdırılmış tədbirlər həyata keçirilib.

Gəmi heyətləri və rəhbər şəxslərin iştirakı ilə hər iki ölkənin gəmiləri ziyarət edilib.

Əvvəlcə İran hərbi dənizçiləri Azərbaycan gəmisini ziyarət ediblər. Gəmi ilə tanışlıqdan sonra qonaqları maraqlandıran suallara cavablandırılıb. Azərbaycan dənizçilərindən ibarət

heyət isə İranın “Cövşən” raket katerini ziyarət edib.

Sonda dənizçilərimiz İran hərbi dənizçilərinə Azərbaycan mətbəxinin təamlarını təqdim ediblər.

Azərbaycan Hərbi Dəniz Qüvvələrinin (HDQ) nümayəndə heyəti İrana səfər çərçivəsində Gilan vilayətinin rəhbəri Mustafa Salari ilə də görüşüb.

Görüşdə M.Salari İran-Azərbaycan münasibətlərinin tarixboyu yüksələn xətlə inkişaf etdiyini qeyd edərək, Azərbaycan dənizçilərinin İrana səfərindən məmnunluğunu bildirib.

Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri, I dərəcəli kapitan Sübhən Bəkirov Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Xəzər dənizinin dostluq və qardaşlıq dənizi olduğunu bildirdiyini qeyd edərək, bu cür səfərlərin qarşılıqlı və davamlı olacağına inandığını söyləyib.

Sonda dənizçilərimiz Rəşit muzeyini ziyarət ediblər.

Azərbaycan Respublikası Hərbi Dəniz Qüvvələrinin nümayəndə heyəti İran İslam Respublikasına dostluq səfərini başa çatdıraraq Vətənə qayıdıb.

Hər iki ölkənin dövlət bayraqlarının dalğalandığı İranın Ənzəli limanından hərbi orkestrin müşayiəti ilə yola salınan dənizçilərimiz oktyabrın 9-da axşam saatlarında Bakıya çatıblar.

XƏBƏRDARLIQ VƏ TOPLANIŞ ÜZRƏ TƏLİM KEÇİRİLİB

Dəniz Nəqliyyat Donanmasında 2017-ci il üçün Mülki Müdafiə tədbirləri planına əsasən «Fövqəladə hadisələrin nəticələrinin aradan qaldırılması zamanı Mülki müdafiə orqan və qüvvələrinin idarə edilməsinin və xəbərdarlıq toplanışının təşkili» mövzusunda Rəhbər Heyətin MM məşqi və MM qüvvələrinin xəbərdarlıq və toplanışı üzrə təlimi keçirilib.

Məşqin əsas məqsədi MM qüvvələrinin xəbərdarlıq və toplanış üzrə notmativlərinin yoxlanılması, qəza və dağıntıların aradan qaldırılmasında təşkilatçılığın və operativliyin artırıl-

ması, fəvqəladə hallar komissiyasının və idarəetmə orqanlarının fəvqəladə hadisələrin nəticələrindən işçilərin mühafizəsi üzrə vərdişlərinin və fəaliyyətlərinin təkmilləşdirilməsi, fəvqəladə hadisələrin nəticələrinin aradan qaldırılması işlərinin təşkili və keçirilməsi üzrə rəhbər heyətə, fəvqəladə hallar komissiyasına, idarəetmə orqanlarına təcrübələrini artırmaq imkanlarının yaradılması idi.

Rəhbər Heyətin MM məşqi və MM qüvvələrinin xəbərdarlıq və toplanışı üzrə təlimə obyektin rəhbər heyəti, fəvqəladə hallar komissiyası, mülki müdafiə qərargahı, mülki müdafiə qüvvələrinin komandir - rais heyəti

və mülki müdafiə qüvvələrinin şəxsi heyəti cəlb edilib.

MM qüvvələrinin komandir-rais heyəti daxil olan şərti siqnalara əsasən, fəaliyyət üzrə düzgün qərarlar qəbul edərək qısa müddət ərzində öz vəzifələrini təlimatə uyğun olaraq yerinə yetiriblər.

Təlim iştirakçıların qərar qəbul etmək bacarığının təkmilləşdirilməsi, MM qüvvələrinin hazır vəziyyətə gətirilməsi, qüvvələrin qəza ocaqlarına göndərilməsi, ardıcılığın müəyyən edilməsi, qəza xilasətmə işlərinin təşkil edilməsi və yerinə yetirilməsi yollarının öyrədilməsi baxımından da faydalı olub.

AZƏRBAYCAN DÖVLƏT DƏNİZ AKADEMİYASININ BEYNƏLXALQ ƏLAQƏLƏRİ GENİŞLƏNİR

Bir sıra beynəlxalq dənizçilik qurumlarının üzvü olan və müvafiq sertifikatlara malik Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası ötən illərdə olduğu kimi, yeni tədris ilində də xarici əlaqələrini genişləndirir. Tədrisin keyfiyyətinin yüksəldilməsini qarşısına məqsəd qoyan ADDA bir çox dənizçilik universitetləri ilə əməkdaşlıq edir.

Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasının rektoru Çingiz Əliyev Şetsin Dənizçilik Universitetinin rektoru Wojciech Slaczkanın dəvəti ilə Polşada olub və Avropanın bu nüfuzlu ali məktəbinin rəhbərliyi ilə danışıqlar aparıb. Dani-

şıqların müzakirə mövzusu ADDA-da ingilis dilində tədrisin təşkili olub. Bununla yanaşı, Şetsin Dənizçilik Universitetindən professor-müəllim heyətinin cəlb olunması, tələbə mübadiləsi, hər iki ali təhsil müəssisəsinin elmi jurnallarında qarşılıqlı formada məqalələrin çap olunması, Şetsin Dənizçilik Universitetinin tədris proqramlarının və kurikulumlarının ADDA-da müəyyən uyğunlaşmalar aparılmaqla istifadəsi və digər məsələlərlə bağlı əməkdaşlıq perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Danışıqların nəticəsi kimi, iki ali məktəb arasında qarşılıqlı razılaşma

əldə edilib. İlk mərhələdə ADDA-nın müəyyən olunmuş səviyyədə dil biliklərinə malik tələbələrə ingilis dilində tədrisin aparılması məqsədilə Şetsin Dənizçilik Universitetindən müəllimlərin cəlb olunması nəzərdə tutulub.

Çingiz Əliyev həmçinin Polşanın Dəniz İqtisadiyyatı və Təhsil nazirliklərinin rəhbərləri, ali təhsil müəssisələrinin rektorları və digər rəsmi şəxslərlə birlikdə Polşada gəmi qəzalarında həlak olmuş dənizçilərin anım mərasimində, habelə yeni tədris ilinin başlanması münasibətilə Şetsin Universitetində təşkil olunmuş tədbirdə iştirak edib.

BEYNƏLXALQ VƏ TRANZİT YÜKDƏŞIMALARI ÜZRƏ FƏALİYYƏT ZAMANI SADƏLƏŞDİRİLMİŞ VERGİ ÖHDƏLİYİ YARANIR

Beynəlxalq və tranzit yükləşmələri üzrə ekspeditor xidməti göstərən şəxsin bu fəaliyyətdən hansı vergi öhdəlikləri yaranır?

Vergilər Nazirliyinin Media və Kommunikasiya Mərkəzindən AZƏRTAC-ın sualına cavab olaraq bildirilib ki, Vergi Məcəlləsinin (VM) 13.2.33-cü maddəsinə əsasən, yüklərin və sərnişinlərin Azərbaycan Respublikası ilə digər dövlətlərdəki məntəqə arasında daşınma beynəlxalq daşınma sayılır.

Qeyd olunub ki, beynəlxalq poçt xidmətləri istisna olmaqla, beynəlxalq və tranzit yük və sərnişin daşınması, beynəlxalq və tranzit uçuşlarla bila-

vasitə bağlı olan işlərin görülməsi, xidmətlərin göstərilməsinə görə ƏDV sıfır (0) dərəcəsi ilə tutulur.

Mülkiyyətində və ya istifadəsində nəqliyyat vasitəsi olmadan yüklərin daşınmasını daşıyıcılar vasitəsilə həyata keçirən şəxslər vasitəçilik xidmətlərinin göstərilməsi üzrə əldə edilən xidmət haqlarından tətbiq etdikləri vergitutma metodundan asılı olaraq (sadələşdirilmiş vergi və ya mənfəət vergisi) müvafiq vergiləri hesablayıb dövlət büdcəsinə ödəməlidirlər.

QARA DƏNİZDƏ İSTEHSALAT TƏCRÜBƏSİ TƏLƏBƏLƏRİN ÜRƏYİNCƏ OLUB

Regionda dənizçilik sahəsində yeganə ali təhsil müəssisəsi olan Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasında tələbələrin savadlı mütəxəssis kimi yetişməsi Gəmiçiliyin perspektivi, bilikli kadrlarla təminatında əhəmiyyətli rol oynayır. Məhz bu səbəbdəndir ki, Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin rəhbərliyi Dəniz Akademiyasının təhsildə uğurlu nəticələrlə fərqlənən məzunlarının işlə təmin olunmasına, onların karyera inkişafına, əlavə təhsil almasına, habelə sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə xüsusi diqqət yetirir.

Gəmiçiliyin strateji inkişaf planlarına uyğun olaraq Xəzərdən kənarda istismar edilən gəmilərin sayı getdikcə artdığından, gənc dənizçilərin yetişdirilməsi zamanı onlara digər hövzələrin də təcrübəsini aşılamaq zərurəti yaranıb.

Bunu nəzərə alaraq dənizçi kadrların beynəlxalq standartlara uyğun inkişafını təmin etmək məqsədilə artıq ikinci ildir ki, Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasının tələbələri Qara dənizdəki gəmilərə üç aylıq yay üzmə təcrübəsinə göndərilir.

2016/2017-ci tədris ilində də təhsil və nizam-intizam göstəricilərinə, şəxsi keyfiyyətlərinə əsasən seçilmiş və Gəmiçilik rəhbərliyi ilə müsahibədən keçmiş ADDA-nın 6 tələbəsi Qara dənizdə üzən gəmilərdə ("Şair Vəqif", "Qaradag" və "Maestro Niyazi") təcrübə keçiblər. Həmin tələbələr bu günlərdə Bakıya qayıdıblar.

Tələbələrin sözlərinə görə, təcrübə olduqca maraqlı və faydalı keçib. Onlar əmindirlər ki, kamil mütəxəssis kimi yetişmələrində istehsalat təcrübəsində məniməsədikləri böyük rol oynayacaq.

Dəniz nəviqasiyası ixtisasına yiyələnən Vüsal Hüseynli "Maestro Niyazi" gəmisində təcrübə keçib. Deyir ki, hər şey gözlədiyindən də yaxşı olub. Təşkilatçılıq və gəmi heyətinin münasibətindən razı qalıb. Qara dəniz, Azov, Mərmərə və Orta Aralıq dənizlərində olmaq xəyalını gerçəkləşdirən təcrübəçini gördüyü böyük limanlar çox təəccübləndirib.

"İlk olaraq Türkiyənin Ambarlı limanına yollandıq,-deyir.- Orda dünyanın tanınmış şirkətlərinə məxsus 300-400 metr uzunluğunda konteyner gəmiləri gördük. Bu nəhənglərin yalınalma prosesini yaxından izlədik. Boğazlardan keçid də böyük təcrübə oldu. Ən təəccübləndiyim məqam isə ordaki limanların çox girintili-çıxıntılı olması idi."

Qara dəniz təcrübəsi Dəniz nəviqasiya mühəndisliyi üzrə təhsil alan Cavidan Babayevdə də böyük ruh yüksəkliyi yaradıb. Cavidan deyir:

"Əvvəla deyim ki, heyət bizi çox mehriban qarşıladı. Elə buna görə, özümüzi heyətin üzvü kimi hiss edirdik. İstədiyimiz hər şeyi çəkinmədən soruşur və öyrənmə bilirdik. Bosfor və Kerç boğazlarını keçdik. Ambarlı, Samsun, Yeysk limanlarında olduq. Yeyskdə 5000 ton yükü gəmiyə 14 saata yüklədilər. Məhsul yükləmə avadanlığı idi. Digər limanlarda iş rejiminin necə dəqiqliklə təşkil olunduğunu müşahidə etdik. Bir sözlə, təcrübə çox məhsuldar keçdi. Yaradılan fürsətə görə "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin rəhbərliyinə və layihənin gerçəkləşdirilməsində əməyi olan hər kəsə minnətdarlığımı bildirirəm."

"Şair Vəqif" gəmisində təcrübə keçən Teyyub Məmmədovun təəssürləri də maraqlıdır. Hər şeydən öncə beynəlxalq sularda Azərbaycan bayrağı

altında üzmək onu çox qürurlandırır.

"Təcrübə müddətində A1 avtomatika ilə yaxından tanış oldum. Mən orada xəyallarımdayı iri tonnajlı gəmiləri əyani gördüm. Qısa müddətdə dünyagörüşümü və biliyimi xeyli artırtdım."

Nurlan Dərziyev "Qaradag" gəmisində təcrübə keçib. Deyir, xarici sularda üzmək həm çətin, həm maraqlıdır. Samsun, Yeysk, Yeniköy, Bandırma kimi limanların böyüklüyü onu çox

RUSİYA GƏLƏN İL XƏZƏRYANI ÖLKƏLƏRİN DÖVLƏT BAŞÇILARININ V SAMMİTİNİN KEÇİRİLƏCƏYİNƏ ÜMİD EDİR

Rusiya gələn il Xəzəryanı ölkələrin dövlət başçıların V Sammitinin keçiriləcəyinə ümid edir.

Bu sözləri Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov qazaxıstanlı həmkarı Kayrat Abduraxmanov ilə görüşdən sonra bildirib. O deyib: "Növbəti Sammit Qazaxıstanda təşkil olunacaq. Ümid edirik ki, sammit gələn il keçiriləcək. Əlbəttə, hər şey dövlət başçıların razılaşmasından asılıdır".

S.Lavrovun sözlərinə görə, qazaxıstanlı həmkarı ilə Xəzərin hüquqi statusuna dair Konvensiyanın hazırlanması məsələlərini də müzakirə ediblər. "Ümidvarıq ki, hazırlıq işləri tezliklə başa çatacaq", - deyər Sergey Lavrov bildirib.

İKİNCİ DÜNYA MÜHARİBƏSİNƏ AİD ALMAN GƏMİSİNDƏN 12 MİN PARTLAYICI SİLAH ÇIXARILIB

İkinci Dünya müharibəsi dövründə Ukraynanın Odessa vilayətinin Tatarbunar rayonu ərazisindəki batırılan alman gəmisindən 12 min partlayıcı silah – mermi, güllə, detonator çıxarılıb. Odessa vilayətinin Fövqəladə Hallar üzrə Dövlət Xidməti Baş İdarə-

sinin mətbuat xidmətinin yaydığı məlumata görə, Qara dəniz ərazisində sovet gəmiləri tərəfindən batırılan alman "Teodorix" gəmisindən silah-sursatın çıxarılması üçün 10 nəfər xilasedici çalışır. Gəmi dənizin 15 metr dərinliyində tapılıb.

Qeyd edək ki, alman gəmişi birinci dəfə 1941-ci ildə batırılmışdı. O vaxt faşist ordusu onu çıxarmağa nail olmuşdu. Lakin Sovet gəmiləri 1943-cü ildə yenidən "Teodorix" gəmisini məhv etməyə nail olmuşdu.

Emil Hüseynli

“BEYNƏLXALQ DƏNİZ GÜNÜ” HƏFTƏSİ ÇƏRÇİVƏSİNDƏ XƏZƏRİN SAHİL ƏRAZİLƏRİNDƏ TƏMİZLİK İŞLƏRİ APARILIB

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin İnsan Resurslarının İdarəedilməsi Departamentinin təşəbbüsü və Keyfiyyət, Sağlamlıq, Əməyin Təhlükəsizliyi və Ətraf Mühitin Mühafizəsi Departamentinin dəstəyi ilə maarifləndirici tədbir keçirilib. Aksiya “Bibiheybət” Gəmi Təmiri Zavodunun ərazisində baş tutub.

Əvvəlcə KSƏTƏMM departamentinin nümayəndələri “Beynəlxalq Dəniz Günü” həftəsi ilə bağlı iştirakçılara məlumat veriblər. Bildirilib ki, ətraf mühitin qorunması “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC üçün əsas davamlı inkişaf meyarlarından biridir.

Tədbirdə təyinatı liman, reydlər və sahilyanı akvatoriyalarda dəniz səthindən neft məhsulları və bərk tullantıları yığmaq olan “Bulvar-1” gəmisi barədə danışılıb.

Qeyd olunub ki, hazırda Bakı Buxtasının Dənizkənarı Bulvarı və Cənub Çilovu, habelə XDND və DND körpülərinin ətrafı akvatoriyalarında təyinatı üzrə istismar olunan sözdədən gəminin göyərtəsində səfər zamanı dəniz səthindən yığılan 3,0 t bərk tullantıyı toplamaq üçün yer, bortun kənarlarında böyük ölçülü bərk tullantıların bərkidilib boşaldılmasından ötrü xüsusi ilgəklər, prerezin materialdan hazırlanmış xüsusi tutum, həmçinin həmin tip yükü sahilə qaldırmaq üçün yükqaldırma gücü 1t, uzunluğu 3,5 m olan teleskopik qaldırıcı kran var.

Sonra aksiya çərçivəsində Xəzərin sahil ərazilərində təmizlik işləri aparılıb. Tədbir zamanı toplanılan zibil çeşidlənərək konteynerlərə yığılıb və ərazidən kənarlaşdırılıb.

Tədbirdə ümumilikdə 50-ə yaxın əməkdaş iştirak edib. Onlar xüsusi fərdi mühafizə vasitələri ilə təmin olunublar.

Qeyd edək ki, Beynəlxalq Dəniz Günü Birləşmiş Millətlər Təşkilatının qəbul etdiyi qərarə əsasən 1978-ci ildən hər il qeyd olunur. Azərbaycanda sentyabr ayının son həftəsinə təsadüf edən bu gün ictimaiyyətin diqqəti gəmiçiliyə və dənizlərin mühafizəsinə cəlb edilir.

BAKİ LİMANI İLƏ RUMİNYANIN KONSTANTSA LİMANI ƏMƏKDAŞLIQ EDƏCƏK

“Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı” QSC və Rumıniyanın Dəniz Limanları Milli Administrasiyası arasında anlaşma memorandumu imzalanıb.

Rumıniyanın Konstantza şəhərində 12 ölkədən 200-ə qədər nümayəndənin iştirakı ilə keçirilən “İpək yolu” sammiti çərçivəsində “Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı” QSC və Rumıniyanın Dəniz Limanları Milli Administrasiyası arasında anlaşma memorandumu imzalanıb. Azərbaycan tərəfindən sənədi Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının baş direktoru Taleh

Ziyadov, Rumıniya tərəfindən isə Konstantza limanının baş direktoru Dan Nikolae Tivulilchi imzalayıblar.

Memoranduma əsasən, tərəflər hər iki limanın imkanlarından istifadə etməklə bütün növ yüklərin nəqliyyatının kəmiyyət və keyfiyyətinin artırılmasını təmin və təşviq etmək niyyətindədirlər. Çindən gələn yüklərin Konstantza limanı ilə dəmir yolu vasitəsilə Mərkəzi və Qərbi Avropaya, eləcə də Dunay çayı ilə Şərqi Avropa və Baltik ölkələrinə daşınması mümkün hesab olunur.

İqbal Hacıyev

“TÜRK AXINI”NIN DƏNİZ HİSSƏSİ ÜZRƏ ƏTRAF MÜHİTƏ TƏSİRLƏRİN QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ SƏNƏDİ TƏSDİQLƏNİB

Rusiya təbii qazının Türkiyə və Avropaya nəqlini nəzərdə tutan “Türk axını” qaz boru kəmərinin dəniz hissəsi üzrə ətraf mühitə təsirlərin qiymətləndirilməsi (əMTQ) sənədi təsdiqlənib.

“TürkAkım” şirkəti xəbər verir ki, “South Stream Transport B. V.” şirkəti üçün “ELC Group Inc.” tərəfindən hazırlanan ətraf mühitə təsirlərin qiymətləndirilməsi sənədi Türkiyənin Ətraf Mühitə və Şəhərsalma Nazirliyi tərəfindən təsdiqlənib.

Qeyd edək ki, “Türk axını” layihəsi Qara dəniz üzərindən Türkiyənin Avropa hissəsinədək və daha sonra Yunanıstan sərhədində

qaz boru kəmərinin tikintisini nəzərdə tutur. Kəmərin dəniz hissəsinin uzunluğu 910 kilometrə yaxın, quru hissəsi isə Türkiyə ərazisi üzrə 180 kilometrdir. Boru kəmərinin birinci xətti türk bazarı, ikincisi Cənubi və Cənub-Şərqi Avropa ölkələri üçün nəzərdə tutulur. Hər bir xəttin illik ötürücülük gücü 15,75 milyard kubmetrdir. Layihənin ümumi dəyəri 11,4 milyard avro həcmində qiymətləndirilir.

TANAP-IN İNŞASI PLANLAŞDIRILANDAN ƏVVƏL BAŞA ÇATACAQ

Trans-Anadolu qaz boru kəmərinin (TANAP) tikintisi planlaşdırılandan əvvəl başa çatacaq.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Türkiyə Respublikasının enerji və təbii sərvətlər naziri Berat Albayrak deyib.

Nazir bildirib ki, boru kəmərinin Çanaqqala boğazından keçən hissəsi TANAP üçün xüsusi əhəmiyyət daşıyır: “İşlər istədiyimiz formada gedərsə TANAP-ın inşası planlaşdırılandan daha erkən tamamlanacaq”.

“TANAP Türkiyə və Avropanın dünya enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında mühüm əhəmiyyət daşıyır və bu, tarixi layihədir. TANAP layihəsinin 80 faizdən çoxu tamamlanıb. Gələn il TANAP-ın Türkiyə hissəsi, 2020-ci il rübündə isə “Trans-Adriatik” qaz boru kəməri istifadəyə verildikdən sonra Azərbaycan qazının Avropa bazarına çıxışının şahidi olacağıq”, - deyər B.Albayrak vurğulayıb.

Qeyd edək ki, TANAP-ın Dardanel boğazından keçəcək 36 düymlik 19 kilometr uzunluğundakı dəniz hissəsinin tikintisinə start verilib. Boruları dənizin dibinə endirmək üçün xüsusi təchiz olunmuş gəmi artıq işlərə başlayıb.

TANAP-ın baş direktoru Saltuk Düzyol demişdi ki, avqustun əvvəlinə qədər boru kəmərinin tikintisi layihə üzrə qrafikə uyğun davam edir. Asiya və Avropa qitələrində sahilboyu yerləşən tikinti meydançalarının və ofislərin inşası artıq başa çatıb. Həmçinin quruda boru kəməri üzrə marşrut xətti müəyyən olunub. Bundan başqa, Asiya və Avropa qitələrində sahilboyu xəndəklər qazılıb, dənizin 8-25 metr dərinliyində kanalın qazılması artıq yekunlaşıb.

Xatırladaq ki, TANAP Avropa İttifaqı üçün prioritet enerji layihələri

rindən biri olan “Cənub Qaz Dəhlizi”nin segmentini təşkil edir. TANAP üzrə avqustun əvvəlinə Faza-0, yəni 2018-ci ilin iyununda Türkiyəyə ilk təbii qazın verilməsi üçün görüləcək işlər çərçivəsində 1364 kilometr, Faza-1, yəni 2019-cu ilin sonunda Türkiyədən keçməklə Avropaya təbii qazın verilməsi üçün isə 440 uzunluğunda xəndək qazılıb. TANAP-ın tikintisi çərçivəsində ümumilikdə 1804 kilometr uzunluğunda xəndək qazılıb. Faza-0 üzrə 1346 kilometr, Faza-1 çərçivəsində isə 347 boru marşrut xətti boyunca düzülüb. Bundan başqa, Faza-0 çərçivəsində 1342 kilometr, Faza-1 üzrə isə 283 uzunluğunda borunun qaynağı tamamlanıb. Ümumilikdə TANAP-ın əsas xətti üzrə 1694 kilometr boru marşrut boyunca düzülüb, 1626 kilometr boru qaynaqlanıb.

TANAP ilə Azərbaycan təbii qazının Türkiyəyə çatdırılması üçün işlərin 87,8 faizi görüldü. 2018-ci il iyun ayının sonuna qədər Faza-0 çərçivəsində işlərin tamamlanması, “Botas” şirkəti vasitəsilə Türkiyəyə Azərbaycan təbii qazın verilməsi planlaşdırılır. Faza-1 üzrə nəzərdə tutulan işlərin isə 59,6 faizi tamamlanıb. Ümumilikdə TANAP layihəsi çərçivəsində bütün işlərin təxminən 80 faizdən çoxu icra olunub.

Kəmərin tikintisində hazırda 9 min 500-dən çox işçi sahələrdə çalışır. Əlavə işlər və podratçılar da daxil olmaqla boru kəmərinin inşasına 10 min 357 nəfər cəlb olunub.

TANAP-ın quru hissəsinin inşası çərçivəsində 4 ölkə və 3 kompressor stansiyasının tikintisi qrafikə uyğun davam etdirilir.

Xəzərin Azərbaycan sektorundakı “Şahdəniz-2” yatağından çıxarılan qazı Türkiyəyə və qardaş ölkədən də Avropaya nəql edəcək TANAP “Cənub Qaz Dəhlizi”nin tərkib hissəsi olan digər layihədir. TANAP Türkiyə-Gürcüstan sərhədində Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinə, Türkiyə-Yunanıstan sərhədində isə TAP qaz boru kəmərinə birləşəcək. Uzunluğu 1850 kilometr olan TANAP-ın Əskişəhər qədər olan hissəsinin 2018-ci ilin ortasında istismara verilməsi nəzərdə tutulur. Layihə üzrə Azərbaycan şirkətlərinin xərclərinin 2020-ci ilədək ümumilikdə 6,2 milyard dollar olacağı nəzərdə tutulur.

Boru kəmərinin Gürcüstan-Türkiyə sərhədi-Əskişəhər 56 düym diametrli hissəsinin uzunluğu 1334 kilometr, Əskişəhər-Türkiyə-Yunanıstan sərhədi boyunca 48 düym diametrli hissəsinin uzunluğu isə 450 kilometrdir. Bundan başqa, TANAP 2x36 düym diametrli 19 kilometr uzunluğunda sualtı hissədən də ibarətdir. TANAP-ın tikintisi üzrə ilk mərhələ sona çatdırılıb və hazırda ikinci mərhələ üzrə işlər davam etdirilir. Boru kəmərinin ilkin ötürücülük qabiliyyəti 16 milyard kubmetrdir və sonradan bu həcm 31 milyard kubmetrədək artırılması imkanı var. Layihənin ümumi dəyərinin isə 9,2 milyard dollar olacağı hesablanır. Layihənin ümumi büdcəsi üzrə indiyədək 3,2 milyard dollara qənaət edilib.

TANAP-ın səhmdarlarının bu layihədə payı belədir: “Cənub Qaz Dəhlizi” QSC - 58 faiz, “Botas” - 30 faiz və BP şirkəti - 12 faiz.

Nihad Budaqov

“Trans-Adriatik” (TAP) qaz boru kəmərinin Albaniya üzrə baş direktoru Şkelqim Bozqo vəzifədən kənarlaşdırılıb.

Bu barədə boru kəmərinin operatoru olan TAP AG şirkəti məlumat yayıb.

TAP-ın icraçı direktoru Luka Şipati deyib: “TAP-ın Albaniya üzrə baş direktoru kimi TAP-a verdiyi böyük töhfəyə görə Şkelqim Bozqoya təşəkkür edirəm. Layihə üzrə Albaniyada çalışan 2000-dən çox işçi ilə TAP bu ölkənin qaz bazarının inkişafına dəstək verməyə davam edəcək. Biz layihə ilə bağlı yekun mərhələyə daxil oluruq. Bizim prioritetimiz 2020-ci ildə “Şahdəniz-2” layihəsi üzrə ilk qazın qəbuluna qədər işləri başlanılandan ötən təxminən 16 ay ərzində layihə üzrə 16 milyon adam/saat iş görüldü. TAP-ın 765 kilometrlik Yunanıstan və Albaniya hissəsində boru kəməri marşrutunun təxminən 539 kilometr, yəni 70 faizi təmizləndi. Qaynaq edilən boruların 45 faizdən çoxu döşənilib.

Boru kəmərinin tikintisində istifadə olunacaq 55 min borunun təxminən 95 faizi Yunanıstan, Albaniya və İtaliyaya çatdırılıb. TAP-ın dəniz hissəsində istifadə olunacaq boruların sonuncu partiyası isə sentyabrın 3-6-da İtaliyanın Brindisi bölgəsində boşaldılıb. TAP-ın keçdiyi ölkələrdə ümumilikdə 5 min 500 nəfər işçi çalışır.

Avqustun əvvəlinə Yunanıstanda TAP kəməri marşrutu üzrə 375 kilometr ərazi təmizlənilib, təxminən 347 kilometr borular xətt boyunca düzülüb. Boruların 316 kilometr qaynaq edilib. 229 kilometr borular isə qaynaqlandıqdan sonra torpaq altına basdırılıb. Xətt boyunca 133 kilometr sahə isə tamamilə əvvəlki vəziyyətinə gətirilib. Ötən ayın əvvəlinə Albaniyada

TAP-IN ALBANİYA ÜZRƏ BAŞ DİREKTORU VƏZİFƏDƏN KƏNARLAŞDIRILIB

TAP-ın inşası üzrə 133 kilometr ərazi təmizlənilib, 127 kilometr məsafədə borular xətt boyunca düzülüb. Boruların 118 kilometr qaynaq edilib. Təxminən 99 kilometr boru isə qaynaq edildikdən sonra torpağın altına basdırılıb. Xətt boyunca 59 kilometr sahə isə tamamilə əvvəlki vəziyyətinə gətirilib.

Bundan başqa, TAP-ın ötürücülük qabiliyyəti ildə 10 milyard kubmetr olan ilkin layihəsi üzrə biri Yunanıstanın şərqində - Kipoida, digəri isə Albaniyanın qərbində - Fierdə olmaqla ümumilikdə iki kompressor stansiyasının tikintisi davam etdirilir. Həmçinin Albaniyanın şərqində Bilisht regionuna yaxın ərazidə bir ölçmə stansiyasının inşası aparılır.

Xatırladaq ki, TAP Avropa İttifaqı üçün prioritet enerji layihələrindən olan “Cənub Qaz Dəhlizi”nin bir segmentini təşkil edir. Boru kəmərinin təməli keçən il mayın 17-də Yunanıstanın Saloniki şəhərində qoyulub. Layihənin ümumi dəyəri 4,5 milyard avro olacaq. Buraya 2009-cu ildən bəri davam edən dizayn və mühəndislik işləri də daxil edilib. “Şahdəniz” konsorsiumu ilk qaz satışını 2018-ci ilin sonunda Türkiyəyə və Gürcüstana həyata keçirəcək. Avropaya ilk qazın verilməsi isə bundan təxminən 1 il sonra 2020-ci ilin əvvəllərində planlaşdırılır. Bu ilin ilk rübündə layihə üzrə kompressor stansiyalarının tikintisinə də başlanılacaq. Boru kəmərinin

deniz hissəsi isə 2018-2019-cu illərdə inşa ediləcək.

Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorundakı “Şahdəniz-2” yatağından hasil olunacaq qazı Türkiyəyə və bu ölkədən də Avropaya daşıyacaq 3 min 500 kilometr uzunluğundakı “Cənub Qaz Dəhlizi”nin tərkib hissəsi olan TAP layihəsi Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinin və TANAP-ın davamı olub, “Şahdəniz-2”dən hasil olunan qazın Yunanıstan və Albaniya vasitəsilə, Adriatik dənizindən keçməklə İtaliyanın cənubuna, oradan da Qərbi Avropaya nəqlini nəzərdə tutur. TAP boru kəməri TANAP ilə birləşəcək və Yunanıstanın Türkiyə ilə sərhəddə yerləşən Kipoi ərazisindən başlayacaq. Buradan TAP boru kəməri Yunanıstan və Albaniya ərazisini qət edərək şərqdən qərba Adriatik dənizi sahillərinə doğru istiqamətlənəcək və İtaliyanın Puqlia bölgəsində sahilə çıxacaq. Boru kəməri burada “Snam Rete Gas” şirkətinin istismar etdiyi İtaliyanın qaz nəqliyyatı şəbəkəsinə birləşəcək. Bu layihə Azərbaycan qazının İtaliya, Albaniya, Fransa, Böyük Britaniya, İsveçrə və Avstriya kimi böyük Avropa bazarlarına çatdırılması üçün böyük imkanlar yaradır. TAP-ın ilkin ötürücülük qabiliyyəti ildə 10 milyard kubmetr olacaq və bu həcm gələcəkdə 20 milyard kubmetrədək artırılması nəzərdə tutulub.

Boru kəmərinin uzunluğu 878 kilometr (Yunanıstan–550 kilometr, Albaniya–215 kilometr, Adriatik dənizi–105 kilometr, İtaliya–8 kilometr), diametri isə 48 düymdür (sualtı hissə–37 düym). Boru kəmərinin ən aşağı hissəsi dəniz səviyyəsindən təxminən 820 metr dərinlikdə, ən yüksək hissəsi Albaniya dağlarında 1800 metr hündürlükdən keçəcək. 2020-ci ilədək layihə üzrə Azərbaycan şirkətlərinin xərclərinin 1,2 milyard dollar olması gözlənilir.

TAP-ın səhmdarları belədir: BP (20 faiz), SOCAR (20 faiz), “Snam S.p.A.” (20 faiz), “Fluxys” (19 faiz), “Enagás” (16 faiz) və “Axpo” (5 faiz).

TƏDBİR MÜQƏDDƏS PEŞƏ SAHİBLƏRİNƏ HƏSR OLUNMUŞDU

Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası Tələbə Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin təşkilatçılığı ilə müəllimlərə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Akademiyanın rektoru Çingiz Əliyev professor-müəllim heyətini "Müəllimlər günü" münasibətilə təbrik edib, hər birinə yaradıcılıq uğurları arzulayıb. Ölkədə pedaqoji kadrlara, bütövlükdə təhsil işçilərinə yaradılan şəraitdən, son illərdə təhsilin inkişafı ilə bağlı həyata keçirilən tədbirlərdən söz açan rektor təhsil işçilərinin daima hərtərəfli dövlət qayğısı ilə əhatə olunduğunu vurğulayıb.

Sonra illərdir böyük səbrlə tələbələrini həyat yoluna hazırlayan akademiyanın təcrübəli pedaqoqlarından Zakir Rüstəmov çıxış edərək müəllimlik peşəsinin çətinliyi və məsuliyyətindən söz açıb.

ADDA tələbə gənclərinin sosiallaşması, təşkilatlanmasında əməyi keçən gənc müəllimlərdən Sevinc Rzayeva çıxışında öz müəllimlərinin təhsilində müəllim adına verdiyi qiymətdən, bu sənətin kamilliyindən, hər insanın həyatında oynadığı roldan danışdı.

Tədbir Akademiyası və Dənizçilik Kolleci tələbələrinin birgə hazırladığı bayram əhval-ruhiyyəli bədii hissə ilə davam etdirilib.

ABŞ-DA SON ON İLDƏ QURBANLARININ SAYINA GÖRƏ ƏN BÖYÜK SİLAHLI İNSİDENTLƏR

2017-ci il oktyabrın 2-nə keçən gecə ABŞ-ın Nevada ştatının Las-Veqas şəhərindəki "Mandalay Bay" otel-əyləncə kompleksinin yaxınlığında keçirilən musiqi festivalı zamanı insanların atəşə tutulması nəticəsində azı 50 nəfər həlak olub, 400-ə yaxın insan zərər çəkib. Bu faciə ABŞ-ın müasir tarixinə insanların atəşə açılmaqla kütləvi şəkildə qətlə yetirildiyi ən qanlı hadisə kimi daxil olub.

TASS informasiya agentliyi ABŞ-da 2007-ci ildən bəri silah işlətməklə törədilən və qurbanlarının sayına görə ən böyük terror aktları barədə məlumatları təqdim edir. Son 10 ildə on nəfərdən çox insanın ölümü ilə nəticələnən 9 belə hadisə baş verib.

2007-ci il aprelin 16-da Şimali Koreyadan olan və şizofreniyadan əziyyət çəkən Seung-Hui Cho adlı 23 yaşlı tələbə Virciniyanın Politeknik İnstitutunun yataqxana və təhsil kompleksində tapancaqlardan atəş açaraq 32 nəfəri qətlə yetirib, 25 nəfəri yaralayaraq, sonra isə özünü qəsd edib.

2009-cu il aprelin 3-də Nyu-York ştatının Binqemton şəhərində 41 yaşlı vyetnamlı Jemvily Antares Vong miqrasiya mərkəzinin əməkdaşlarına və ziyarətçilərə tapancaqlardan atəş açıb. Nəticədə 13 nəfər həlak olub, 4 nəfər yaralanıb. Polis binanı mühasirəyə alarkən vyetnamlı özünü öldürüb. Cəmi hadisədən əvvəl yerli telekanallara yolladığı məktubda ingilis dilini pis bildiyinə görə alqaldığı üçün qısa almaq qərarına gəldiyini yazıb.

2009-cu il noyabrın 5-də Texas ştatında yerləşən Fort-Hud hərbi bazasında işləyən tibb xidməti mayoru, Fələstin əsilli amerikalı Nidal Malik Həsən tapancaqdan atəş açaraq İraq və Əfqanıstan gəlməyə hazırlaşan 13 hərbiçini öldürüb, 29 nəfəri, o cümlədən 2 müllü şəxsi yaralayaraq. Polisin açdığı atəş nəticəsində bir neçə yara alan Həsən iflic olub. O, məhkəmədə çıxış edərkən bu addımı dini inancı baxımından atdığını və bu yolla müsəlmanları qorumağa çalışdığını bildirib. 2013-cü ilin avqust ayında ölüm cəzasına məhkum edilib. Barəsində çıxarılan hökm hələ icra olunmayıb.

2012-ci il iyulun 20-də Kolorado ştatının Avroa şəhərində "Qara cəngavər: əfsanənin qayıdışı" filminin

premyerasında bir nəfər zala gözyaşırdı. Qumbara atıb və sonra tamaşaçıları tufəngdən atəşə tutub. Nəticədə 12 nəfər həyatını itirib, 70 nəfər yaralanıb. Hadisədə şübhəli bilinən 24 yaşlı James Eagan Holmes polis tərəfindən saxlanılıb və 2015-ci il iyulun 16-da kütləvi qətlə günahkar bilinərək ömürlük həbs cəzasına məhkum olub.

2012-ci il dekabrın 14-də yüngül autizmdən əziyyət çəkən 20 yaşlı Adam Peter Lanza iki tapanca və tufənglə silahlanaraq Konnektikut ştatının Nyutoun şəhərində yerləşən "Sandy Hook" ibtidai məktəbində insanlara atəş açıb. Nəticədə 5-10 yaş arasında 20 uşaq və 6 nəfər yaşlı insan həlak olub. O, hadisədən öncə anasını da qətlə yetirib. Cəmi

sonda özünü güllə ilə vuraraq intihar edib.

2013-cü il sentyabrın 16-da ABŞ Hərbi Dəniz Qüvvələrinin Kolumbiya dairəsində yerləşən "Vaşinqton-Neyvi-yard" gəmiqayırma və silahlandırma komandanlığının mənzil-qaragahında bu hərbi bazanın keçmiş işçisi 34 yaşlı Aaron Alexis tufəng və tapancaqdan atəşə tutub. Nəticədə 12 nəfəri qətlə yetirib, 10 nəfərdən çox insanı yaralayaraq. O, polis tərəfindən güllə ilə vurularaq öldürülüb.

2015-ci il dekabrın 2-də Kaliforniya ştatının San-Bernardino şəhərində fiziki imkanları məhdud insanlara yardım mərkəzinin konfrans zalına soxulan iki nəfər oradakı işçiləri tapanca və tufənglərdən atəşə tutub. Nəticədə 14 nəfər həlak olub, 17 nəfər yaralanıb. Polis hadisə yerindən qaçmağa cəhd edən 28 yaşlı Səid Fərruxu və onun 27 yaşlı həyat yoldaşı Təşfin Malikin avtomobilini atəşə tutaraq hər ikisini öldürüb. Hadisədən öncə onların İŞİD qruplaşmasına qoşulduğunu bildirirdi.

2016-cı il iyunun 12-də Florida ştatının Orlando şəhərində Əfqanıstan əsilli 29 yaşlı ABŞ vətəndaşı Omar Mətin qeyr-ənənəvi seksual oriyentirli şəxslərin toplaşdığı "Pluse" gecə klubuna hücum edərək 49 nəfəri öldürüb, 58 nəfəri yaralayaraq. Hücum edən şəxs polis tərəfindən güllələnib. Reuters agentliyinin məlumatına əsasən, hücumun məsuliyyətini İŞİD qruplaşması üzərinə götürüb.

DAXİLİ İŞLƏR NAZİRLİYİ VƏTƏNDAŞLARA MÜRACİƏT EDİB

Daxili İşlər Nazirliyi (DİN) son vaxtlar mülki-hüquqi öhdəliklərin icrasından yayınan borclu şəxs kimi axtarılanda, habelə sərhəddə keçməyə məhduddiyyət siyahılarında adlarının olub-olmaması barədə məlumatları əldə etmək üçün vətəndaşlardan daxili və xarici ölkələrdə məlumat yayıb.

DİN-in mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, cari ilin iyunundan etibarən istifadəyə verilməmiş interaktiv pəncərə vasitəsilə vətəndaşlar DİN-in rəsmi veb-saytı (http://mia.gov.az/?/content/liability) daxil olmaqla, qeyd edilən elektron xidməti (Ölkədən getmək hüququ müvəqqəti məhdudlaşdırılmiş borclular barədə məlumatlar) seçərək pəncərələrdəki müvafiq şəxsi məlumatları doldurub təsdiq etmək üçün informasiyanı ala bilərlər.

İnteraktiv pəncərədə iki va-

riantda - soyad, ad, ata adı və doğum tarixini qeyd etməklə və ya şəxsiyyət vəsiqəsinin seriyasını, nömrəsini və şəxsin doğum tarixini göstərməklə axtarış aparmaq mümkündür. Daxil edilən məlumatın düzgünlüyünə əmin olmaq üçün vətəndaşlara hər iki variantda axtarış aparmaları tövsiyə edilir.

Əgər şəxs axtarırsadırsa, qırmızı rəngdə "Diqqət, siz borclu kimi axtarılasınız!" cümləsi ekranı çıxır və həmin şəxs barəsində məlumatlar, o cümlədən axtarışı ilə bağlı hansı polis orqanına müraciət etməsi göstərilir. Vətəndaş borcunu müvafiq qaydada ödədikdən sonra onun barəsindəki məhdudiyyət aradan qaldırılır. Şəxs axtarılsa deyilsə, o zaman ekranın aşağı hissəsində yaşıl rəngdə "Axtardığınız parametrlərə uyğun borclu barədə məlumat tapılmamışdır" cümləsi yazılır. Bu isə sorğu edilən şəxsin borclu kimi axtarılsa olmadığını göstəricisidir.

ARAKANLI MÜSƏLMANLARI DAŞIYAN QAYIĞIN BATMASI NƏTİCƏSİNDƏ ÖLƏNLƏRİN SAYI 23-Ə ÇATIB

Myanma ordusu və buddistlərin zülmündən qaçıb qurtarmağa çalışan arakanlı müsəlmanları daşıyan qayıqın Banqladеш yaxınlığında batması nəticəsində ölənlərin sayı 23 nəfərə çatıb.

Anadolu informasiya agentliyi xəbər verir ki, faciə oktyabrın 8-də Banqladешlə Myanmanın sərhədinin bir hissəsini təşkil edən Naf çayında baş verib. Sahil mühafizə xidmətinin məlumatına əsasən, qəza vaxtı qayıqda 40 nəfərdən çox qaçqın olub. Onlardan yalnız 17-sinin həyatı xilas edilib.

Xatırladaq ki, avqustun 25-də Myanmanın qərbində yerləşən və rohineca xalqına məxsus müsəlmanların yaşadığı Rakkhain ştatında vəziyyət yenidən kəskinləşib. Myanma ordusu və silahlıların hücumları nəticəsində minlərlə müsəlman vəhşicəsinə öldürülüb, 200-ə yaxın kənd yer üzündən silinib. 1970-ci illərdən bəri davam edən müntəzəm hücumlar və etnik təmizləmələr səbəbindən Myanmada sayı 2 milyon olan müsəlmanların 84 faizi qonşu ölkələrə sığınmaq məcburiyyətində qalıb.

HƏR KƏSİN VİCDANI VAR, AMMA...

Nə vaxtsa yazmışdım ki, ən böyük qatil vicdanın səsinə boğandır. Bu gün - saçlarının ağaran vaxtlarında da həmin fikirdəyəm.

Yer üzündə nə qədər insan varsa, o qədər də vicdan yiyəsi var, başqa sözlə vicdansız adam yoxdur. Hətta, hər hansı naqis əməlinə görə "Vicdanı yoxdur!"-deyə ittiham ediyimiz adamların da vicdanı var. Bəli, vicdanı var! Çünki, hər kəsin vicdanı onunla bir doğulur, onun içində yaşayır, dəyişir, azalmır, korlanmır. Ən vicdansız iş görənlərin də vicdanı heç vaxt vücudlarını tərk eləmir. İnsan vicdanına xəyanət etsə də, vicdan özü insana xəyanət eləmir. Pis adamların vicdanının susduğunu düşüncələr də yandırılır. Çünki vicdan heç vaxt susmur. Amerika jurnalisti və satirik Henri Luis Mankenin sözləri ilə desək: "Vicdan deyilən şey birinin bizə nəzarət etdiyini xəbərdar edən səsdir." Vicdan içimizdəki həyəcan siqnalıdır,

zəngindir, nəyi etmək olar, nəyi etmək olmazı bildirən zəng. Səhər yerimizdən saatın zəngilə durur. Yəni, saatın işi bizi xəbərdar etməkdir və edir də. Yerimizdən qalxmırıqsa, bu, artıq bizim günahımızdır, qalxmamağın vacibliyini bildirən zəngin yox!

Vicdanın səsinə qulaq asmaq, həmişə, hər işdə ədalətli mövqə tutmaq deməkdir. Bu, çox adama sərf eləmədiyi üçün vicdanının dediyini yox, öz istədiyini edir. Vicdanının səsinə eşitməmək üçün özəl-rini karlığa qoyanlar, bu alınmayanda isə vicdanının səsinə içində boğmağa çalışırlar ki-fayət qədərdir. Türk ədibi Xəl-id Ziya Uşaqlığının sözləri ilə ifadə etsək, "insanlar pis bir iş görmək istədikdə əvvəlcə mütləq vicdanlarını susduracaq bir səbəb tapırlar." Vicdanının əleyhinə gedənlərin qazandıqları isə daha çox nifrət olur.

Vicdanınızın yol vermədiyi şeylərə siz də yol verməyin. Vicdanınızın səsinə eşidin.

O, heç vaxt aldatmır.

Sizinlə həttə pıçılıq ilə danışsa belə, dediklərinə dinləyin və əməl edin. Uduzmasınız.

Vicdanınızla qoşa addım-layın, qoşa yaşayın. O, sizi pis şeylərə sürükləməz.

Alimlərinin fikrincə, müasir insan genetik olaraq Allaha inamla doğulur. Yəni Allaha inam insanın canında anadan-gəlmə mövqəsidir. Yaradan doğru olanları hər bir insana onun öz vicdanı vasitəsi ilə çatdırır. Vicdansız iş görmək Allahsız iş görmək deməkdir.

Düşünürəm ki, heç olmasa, qəlbində həqiqi Tanrı sevgisi olan vicdanının əleyhinə getməməlidir. Təkcə əleyhinə getməməlidir? Böyük yunan filosofu Aristotelin sözü burada lap yerinə düşür: "İradəyə hakim, vicdanına isə əsir ol!"

Bir sözlə, vicdanınızın rəva görmədiyi, yol vermədiyi şeylərin altından siz də imza atmayın.

Rasif TAHİROV

"Şəfəq-Asiman" strukturunun kəşfiyyatı və işlənməsi Azərbaycanın dəniz sularının tam istismar olunmasını təmin etmək üçün BP-nin Azərbaycan hökumətinə yardım etmək sayları-nın mühüm bir hissəsidir.

Bu barədə "Şəfəq-Asiman" blokunun əhəmiyyətini AZƏRTAC-ın müxbirinə şərh edərkən "BP-Azərbaycan" şirkətinin əlaqələr, xarici işlər və strategiya üzrə vitse-prezidenti Bəxtiyar Aslanbəyli deyib.

"2010-cu ilin oktyabr ayında "Şəfəq-Asiman" perspektiv strukturunun birgə geoloji-kəşfiyyatı və işlənməsi haqqında yeni hasilatın pay bölgüsü sazişinin (HPBS) imzalanması həm Azərbaycan, həm də BP üçün əlamətdar bir hadisə idi. Bu imzalanma həm də Azərbaycan və BP arasında qarşılıqlı etimad göstərən böyük nailiyyətlərdən biri idi", - deyərək B.Aslanbəyli bildirib.

"BP-Azərbaycan"ın vitse-prezidenti qeyd edib ki, "Şəfəq-Asiman" strukturunun kəşfiyyatı və işlənməsi Azərbaycanın dəniz sularının tam istismar olunmasını təmin etmək üçün bizim "BP-Azərbaycan" şirkətinin əlaqələr, xarici işlər və strategiya üzrə vitse-prezidenti Bəxtiyar Aslanbəyli deyib.

"2010-cu ilin oktyabr ayında "Şəfəq-Asiman" perspektiv strukturunun birgə geoloji-kəşfiyyatı və işlənməsi haqqında yeni hasilatın pay bölgüsü sazişinin (HPBS) imzalanması həm Azərbaycan, həm də BP üçün əlamətdar bir hadisə idi. Bu imzalanma həm də Azərbaycan və BP arasında qarşılıqlı etimad göstərən böyük nailiyyətlərdən biri idi", - deyərək B.Aslanbəyli bildirib.

"BP-Azərbaycan"ın vitse-prezidenti qeyd edib ki, "Şəfəq-Asiman" strukturunun kəşfiyyatı və işlənməsi Azərbaycanın dəniz sularının tam istismar olunmasını təmin etmək üçün bizim "BP-Azərbaycan" şirkətinin əlaqələr, xarici işlər və strategiya üzrə vitse-prezidenti Bəxtiyar Aslanbəyli deyib.

"ŞƏFƏQ-ASİMAN"IN KƏŞFİYYATI VƏ İŞLƏNMƏSİ AZƏRBAYCANIN DƏNİZ SULARININ TAM İSTİSMARINI TƏMİN EDƏCƏK

da məlumatın təhlili tamamlanıb və onun interpretasiyasına başlanılıb. "Şəfəq-Asiman" üzrə ilk kəşfiyyat quyusunun planlaşdırılması işləri davam edir.

"BP çox ümidvərdir ki, bizim aparıcı texnologiyamız və səriştəmizlə Azərbaycanın təcrübə və potensialının birləşməsi Xəzərdə yeni-yeni kəşflərə gətirib çıxaracaq", - deyərək "BP-Azərbaycan"ın vitse-prezidenti əlavə edib.

Xatırladaq ki, BP və Dövlət Neft Şirkəti Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorundakı "Şəfəq" və "Asiman" perspektiv strukturlarının birgə geoloji-kəşfiyyatı və işlənməsinə dair "Qarşılıqlı anlaşma haqqında" memorandumu 2009-cu ildə Londonda imzalayıblar. Sazişin qüvvədə olma müddəti 2010-cu ilin iyulunda başa çatıb. Bu memorandum BP-yə Bakıdan təxminən 125 kilometr cənub-şərqdə yerləşən həmin blokun geoloji-kəşfiyyatı və işlənməsi

üzrə hasilatın pay bölgüsü sazişi bağlamaq üçün danışıqlar aparmağa müstəsna hüquq verirdi. Bu blok təxminən 1100 kvadratkilometr ərazini əhatə edir. Blok dərinliyinə qədər sulu hissəsində, suyun dərinliyinin təxminən 650-800 metr olduğu bir ərazidə yerləşir. Kollektorun dərinliyi isə təxminən 7 min metrdir.

2010-cu il iyulun 6-da Dövlət Neft Şirkəti və BP "Şəfəq" və "Asiman" perspektiv strukturlarının kəşfiyyatı və işlənməsi üzrə əsas kommersiya prinsiplərinə dair müqavilə imzaladılar. Bu sənəd isə "Şəfəq" və "Asiman" dəniz blokları üçün hasilatın pay bölgüsü ilə bağlı əsas kommersiya prinsipləri üzrə saziş 30 il müddətinə imzalanıb. Sazişə əsasən "Şəfəq" və "Asiman" perspektiv strukturlarında 4 il müddətində iki quyunun qazılması nəzərdə tutulurdu. BP və Dövlət Neft Şirkətinin hər birinin layihədə hərəyə 50 faiz payı var. Bütün kəşfiyyat işlərinin xərclərini BP öz üzərinə götürmüşdü. Təxmini hesablamalara görə, "Şəfəq" və "Asiman" perspektiv strukturlarında qaz ehtiyatları 300-500 milyard kubmetr təşkil edir.

2010-cu il oktyabrın 7-də isə Dövlət Neft Şirkəti ilə BP şirkəti arasında "Şəfəq-Asiman" perspektiv strukturunun birgə geoloji kəşfiyyatı və işlənməsi haqqında yeni bir hasilatın pay bölgüsü sazişi imzalanıb.

ÇİNƏ AİD İKİ GƏMİ BEYNƏLXALQ SULARDA TOQQUŞUB

Çinə aid iki gəmi Oki adalarının şimalındakı beynəlxalq sulara toqquşub.

Anadolu agentliyi xəbər verir ki, hadisə nəticəsində 12 nəfər itkin düşüb. Gəmilərdən biri 290 ton ağırlığında balıqçı gəmisi, digəri isə 63 min 294 tonluq neft tankeri olub. Qəza

da balıqçı gəmisi batıb.

Çinin Osaka səfirliyinin məlumatına görə, qəzadan sonra Çin Sahil Təhlükəsizlik Qüvvələri Yaponiyadan xilasetmə tədbirləri üçün yardım istəyib və hadisə yerinə üç xilasedici gəmi göndərilib.

25 MİQRANT XİLAS EDİLSƏ DƏ...

Yunanıstanın Meyisti adası yaxınlığında miqrantların daşıyan qayıq batıb.

Türkiyə KİV-ləri xəbər verir ki, hadisə nəticəsində 9

yaşlı bir uşaq həyatını itirib, 25 nəfər xilas edilib.

Qayıqın hava şəraitinin pis olması səbəbindən batdığı güman edilir.

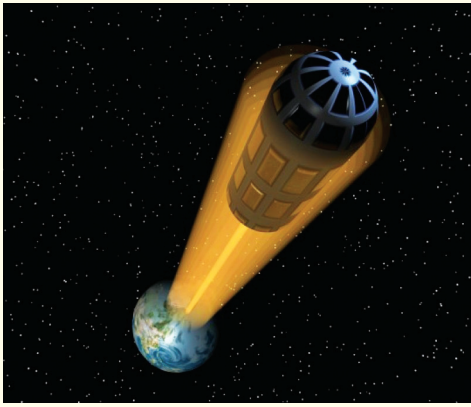
KOSMİK LİFT İSTİFADƏYƏ VERİLƏCƏK

Yaponiya 2050-ci ilədək ilk kosmik liftin tikintisini planlaşdırır. Layihəyə 2025-ci ildə start verilməsi nəzərdə tutulur.

"vistanews.ru"

xəbər verir ki, yapon mühəndislərinin sözlərinə görə, 2050-ci ildə arzu edən hər kəs Yerdən Marsa kosmik lift vasitəsilə gedə biləcək. Bir həftə ərzində səmənşinlər planları arasına liftlə təxminən 36 min kilometr uçaçaqlar.

Lifti yaradaçaq şirkətin rəsmi nümayəndələrinin bəya-

natlarına görə, hazırda mühəndislər planetlərarası liftin kompüter modeli üzərində işləri demək olar ki, başa çatdırıblar.

Kosmik lift Yerdən Marsa bir gedişdə 30 səmənşin apara bilər.

İLK MAŞİNİSTSİZ YÜK QATARININ SINAQLARI KEÇİRİLİB

"Rio Tinto" konserni Avstraliyanın Pilbara regionunda dünyada ilk maşinistsiz idarə olunan yük qatarının testinə başlayıb.

"Hi-News" resursu xəbər verir ki, bir neçə pilotsuz yük qatarının yaradıldığı "Auto-Haul" layihəsinin dəfələrlə avtopilot proqram təminatı və digər gözlənilməz hallarla bağlı problemlərə görə təxirə salınmasına baxmayaraq, hazırda qatarın 2018-ci ildə istifadəyə verilməsi planlaşdırılır. Sınaq zamanı məsafədən idarə olunan qatar 100 kilometrə yaxın məsafəni qət etməklə avtopilot rejimində nəzarətçi maşinistlərin müşayiəti ilə hərəkət edib. Qatar müstəqil şəkildə 1 kilometr hərəkət etsə də, bu göstərici avtopilotun

stabil işləməyini və qarşıya qoyulan vəzifənin öhdəsindən gələcəyini nümayiş etdirib.

Bildirilir ki, yükləri müstəqil çatdırma qatarları şirkətə çoxlu vəsaitə qənaət etməyə imkan verəcək. Belə ki, qatarda insanlar olmayanda dayanmağa, istirahətə və nahara ehtiyac qalmadıq üçün qatar təyinat məntəqəsinə daha tez çatacaq.

Hər şeyin plan üzrə gedəcəyi təqdirdə dünyada ilk uzaq məsafəli maşinistsiz idarə olunan yük qatarının istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur.

Qeyd edək ki, əksər ölkələrdə fəaliyyət göstərən "Rio Tinto" Avstraliya-Britaniya konserni böyükliyinə görə dünyada üçüncü transmilli mədənçıxarma və metallurgiya şirkətidir.

QAYIĞIN AŞMASI NƏTİCƏSİNDƏ AZI 22 NƏFƏR HƏLAK OLUB

Nigeriyanın şimal-qərbində Niger çayında qayığın aşması nəticəsində azı 22 nəfər ölüb. Bu barədə "PM News Nigeria" qəzeti məlumat yayıb.

Qayıq həddən artıq yüklənibmiş. Bu isə ölü sayının artacağından xəbər verir.

Əvvəlcə qəza nəticəsində 17 nəfərin həlak olduğu, 26 nəfər itkin düşdüyü bildirilirdi.

PENSIYAÇININ 400 MİN AVRO DƏYƏRİNDƏ QIZIL KÜLÇƏLƏRİ OĞURLANIB

Fransanın Kadojak kommunasında 84 yaşlı pensiyaçı kişinin ümumi dəyəri 400 min avro həcmində qiymətləndirilən qızıl külçələri saxladığı seyf oğurlanıb.

Interfax informasiya agentliyi xəbər verir ki, oğurluq oktyabrın 2-də baş versə də, KİV-lər bundan yalnız indi xəbər tutub.

"Sud-Ouest" nəşrinin məlumatına görə, pensiyaçının yanına özünü şəhərin su təchizatı xidmətinin əməkdaşı kimi qələmə verən bir nəfər gəlib və su xətlərini yoxlamalı olduğunu bildirib. Təqatüdcü ona avadanlığı göstərən zaman digər şəxslər evə girərək içərisində üç qızıl külçəsinin saxlandığı seyfı oğurlayıblar.

Qarətçilər gizlənməyə müvəffəq olub. Yerli polis insidentin təhqiqatına başlayıb.

Bu yaxınlarda Fransanın paytaxtında da oxşar hadisə qeydə alınmışdı. Sentyabr ayında polis geyimində olan

naməlum şəxslər 97 yaşlı qadının 300 min avro dəyərində qızıl sikkələrini oğurlamışdılar.

YENİ SUYADAVAMLI SMARTFON İSTEHSAL EDİLİB

Çində növbəti ildə yeniliyə çevrilmək müasir suyadavamlı "IP69" standartına uyğun smartfon istehsal olunub.

"Hi-News" resursu xəbər verir

davamlılıq nəticəsi hesab olunur.

Məlumatla görə, "NOMU S10 Pro" smartfonunun digər texniki xüsusiyyətləri də yüksək səviyyədə hazırlanıb. Belə ki, "Android 7.0" əməliyyat sisteminin idarəetməsi ilə işləyən yeni qurğu 5 min milliampere/saat tutumlu akkumulyator, 3 gigabaytliq operativ və 32 gigabaytliq quraşdırılmış yaddaş 1,5 gigahers takt tezlikli 64 bitlik "MT6737" prosessor, 8 meqapikselli arxa və 5 meqapikselli ön kamera, "5.0 HD Corning Gorilla Glass 3" ekran, yumşaq "Germany Bayer" rezin material, "9B/ 2A Quick charge/ OTG" enerjiyükləmə qurğusu və "GPS+G-LONASS" naviqasiya sistemi ilə təchiz edilib.

"AliExpress" onlayn mağazasında satışa çıxarılan smartfon barədə daha ətraflı məlumatı məhsulun xüsusi səhifəsində əldə etmək mümkündür.

ki, "NOMU S10 Pro" adlanan qurğu yüksək sukeçirməlik göstəriciləri nümayiş etdirir. Smartfon suyun 2 metr dərinliyində 1 saat qala bilər ki, bu da elektron qurğu üçün ən yüksək suya-

"AĞILLI" SKAMYALAR QURAŞDIRILACAQ

"Ford" avtomobil konserni və "Strawberry Energy" startapı Londonda günəş batareyaları ilə işləyən "ağıllı" skamyaların qurulması üzrə layihəni istifadəyə verib.

"Ferra" resursu xəbər verir ki, skamyalar vasitəsilə piyadalar mobil qurğularını enerji ilə doldurma və internetdən istifadə edə biləcəklər. Bundan başqa, skamyalar ətraf mühitin parametrlərinin monitorinqini apararaq onun vəziyyəti barədə informasiyanı göstərəcək.

Məlumatla görə, layihənin ilkin mərhələsində Londonda bu ilin əvvəlində

də "Strawberry Energy" tərəfindən quraşdırılan 20 "ağıllı" oturmağa əlavə olaraq 20 "Ford Smart Bench" skamyasının quraşdırılması planlaşdırılır. Oturmaqda samsız enerjiyükləmə funksiyası və naqillər üçün çıxışlar nəzərdə tutulub. Enerjiyükləmə və internetdən istifadə pulsuz təqdim edilən "Wi-Fi" vasitəsilə həyata keçirilir.

Qurğuların enerji ilə doldurulması və internetə çıxış imkanı ilə yanaşı, yüksək texnologiyalı küçə mebeli sə, rütubət və hava temperaturu səviyyəsini və havada karbon qazının faiz dərəcəsini ölçə bilər.

GÖZ YAŞI İLƏ ELEKTRİK CƏRƏYANI HASİL ETMƏYİN MÜMKÜNLÜYÜ ARAŞDIRILIB

İrlandiyanın Limerik Universitetinin alimləri elektrik enerjisi hasilatının çox maraqlı üsulunu tapıblar.

"vistanews.ru" xəbər verir ki, tədqiqatçıların sözlərinə görə, bu metodikanın əsas komponenti insanın göz yaşları ola bilər.

Mütəxəssislər lizosim fermentinin piezoelektrik xassələrinin öyrənilməsi əsasında belə nəticəyə gəliblər. Tədqiqat müəllifləri bu maddələrin kristallarını şüşələrin arasında yerləşdirərək alınmış elektrik gücünü ölçüblər. Nəticədə təsdiq edilib ki, göz yaşlarında, süddə, məməlilərin ağız suyunda, həmçinin yumurta zülallarında külli miqdarda bu ferment var.

YARIZARAFAT, YARIGERÇƏK

Yalanla gerçəyi ayıra bilməyən yalançıya kömək etmiş olur.

Canlıların içində yalnız insan yalan danışa bilir və bəzən mənə elə gəlir ki, bəziləri daha çox yalan danışmaları ilə insan olduqlarını sübut etmək istəyirlər.

Bilmirsiniz, bank işçiləri yaxşılığı neçə faizdən edirlər?

Bəzilərinin yerinə uşaq olanda çox şeyi anaları, böyüyəndə isə dayıları həll etdiyindən həmişə "uşaq" qalırlar.

Hər yaltağın öz dövrünü, hər dövrünün öz yaltağı var.

Bəzən qurdun vəhşiliyindən daha çox, dovşanın qorxaqlığından zərər görürük.

İndi hava nadir hallarda yaxşı keçdiyindən hava proqnozu çox vaxt doğru çıxır.

Bundan sonra ancaq və ancaq nağıl yazacağam. Çox adam nağıl xoşlayır.

Fərasətli oğuldan qiymətli sərvət yoxdur.

Elm başqa şeydir, ağır başqa şey. Hətta ağılsız adamın əlində elm təhlükəlidir.

Elə bir şey yoxdur ki, ona görə alçalmağa dəysin.

Gözlərinə və qulaqlarına aldanmayanı kimsə aldadıb bilməz.

Satılmaq ehtimalı olan dost bütün düşmənlərdən qorxuludur.

İmtahan götürməyə haqqı olanla istənilən imtahana hazıram.

Başqalarının səni aldatması xoşuna gəlmirsə, onda niyə tez-tez özün də özünü aldadırsan?

Təkcə üzəndən başqa insanın nəyi çox olsa, qəbahət deyil.

Adam var, nə qədər yalan danışsın, yalan danışmaq həvəsi də bir o qədər artır.

Əvvəl-axır uşa biləcəyinə inamı olan adamı udurmuş hesab etmək doğru deyil.

O günəyə görə ki, özüm-özümü əhv edə bilmirəm, başqalarının əhvini də istəmirəm.

Adam var, baxışları da yalan deyir.

Sosializm yoxdursa niyə hələ də bəziləri özlərini kolxoz sədri kimi aparırlar.

Unutqanlıqdan xəyanətə cəmi bir addımlıq yol var.

Xeyirxah olmayandan təkə xeyirxahlıq yox, yaxşı heç nə gözləməyə dəyməz.

Pul ağa kimi yaşamaq üçündürsə, niyə bəzi imkanlı pulun nökrə kimi yaşamağa üstünlük verirlər?

Pislikləri unuda bilirsənsə, xoşbəxtsən. Hər şeyin yaxşısına sahib olan o qədər bədbəxt tanıyıram ki...

"Mən!", "Mən!" deyənlərin başqa şəxs əvəzliliklərindən xəbəri yoxdur?

Kiçik olanda dərdlərimiz də bizə kiçik görünür.

İtirməyən qazanmağın ləzzətini də bilməz.

Özü-özünə düşmən olan başqalarına da yaxşı dost ola bilməz.

Xoşbəxtliyi pulla almaq olsaydı, bütün imkanlılar ən xoşbəxt adamlar idi.

Çəkə biləcəyim kədərini özünə gülürəm ki, mənə sındıra biləcəyini düşünməsin.

Hamı elə bilir ki, dünyanın xoşbəxtiyəm.

Mən o dünyanı görmüşəm. Yaxşı heç nə yoxdur.

Kim nədən qorxursa, adətən rəqiblərini də onunla qorxutmağa çalışır.

Üzümdə yazılıb ki, pulum yoxdur?

Allah qadını kişinin qabırğasından yaradıb. Amma indi qadınlara qabırğa olan o qədər "kişi" var ki...

Yaxşı ki, qadınlar kişilərə yalnız öz gözləri ilə baxırlar.

Rasif TAHIROV

Oktyabrın 7-də Azərbaycan Gimnastika Federasiyası (AGF) 15 illik yubileyini qeyd edir.

AGF-in 2002-ci il oktyabrın 7-də keçirilən təsis konfransında Mehriban xanım Əliyevanın federasiyanın prezidenti seçilməsi ilə AGF yenidən qurulub. İlk dövrdə AGF-in fəaliyyəti əsasən bədii gimnastika, kişi idman gimnastikası, tamblinq və akrobatika gimnastikası ilə əhatə edirdi.

Mehriban xanım Əliyevanın federasiyanın prezidenti seçilməsi idmanın bu növünün ölkəmizdə sürətli inkişafına və mühüm uğurların qazanılmasına imkan verib. İlk uğurlar özünü çox gözəltməyib. Təsis konfransından bir neçə ay sonra – 2003-cü ilin avqustunda Bakıda ilk dəfə bədii gimnastika üzrə Dünya Kuboku mərhələsi təşkil olunub. Sentyabrda isə Azərbaycanın bədii gimnastika tarixində ilk Olimpiya lisenziyası əldə edilib. Lisenziyanı Budapeştdə keçirilən 26-cı dünya çempionatında Dinara Gimatova qazanıb.

Bundan sonra uğurların ardı-arası kəsilməyib. Belə ki, 2004-cü ilin aprelində Bakıda ikinci dəfə bədii gimnastika üzrə Dünya Kuboku mərhələsi təşkil edilib. Həmin il Afina-da keçirilən Yay Olimpiya Oyunlarında Azərbaycan gimnastikası ilk dəfə təmsil olunub. “Afina-2004” Olimpiya Oyunlarında Anna Qurbanova bədii gimnastika üzrə yarışlarda mübarizə aparıb.

Növbəti il Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının tarixində xüsusilə

AZƏRBAYCAN GIMNASTIKA FEDERASIYASI: SÜRƏTLİ İNKİŞAF VƏ PARLAQ NƏİLİYƏTLƏRLƏ ZƏNGİN OLAN 15 İL

ələmətdar il olub. Bakıda üçüncü dəfə “A” seriyasına aid bədii gimnastika üzrə Dünya Kubokundan əlavə, ölkəmiz oktyabrda müstəqil Azərbaycanın tarixində və ümumiyyətlə, keçmiş SSRİ məkanında ilk dəfə bədii gimnastika üzrə 27-ci dünya çempionatına ev sahibliyi edib.

2006-cı ildə Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın yenidən AGF-in prezidenti seçilməsi idmanın bu növünün inkişafında və federasiyanın fəaliyyətində yeni mərhələnin başlanmasına təkan verib. Bu mərhələdə Azərbaycan gimnastika idmanı üzrə nailiyyətlərlə yanaşı, yenidən mötəbər tədbirlərə ev sahibli etməyə başlayıb. Belə ki, növbəti il – 2007-ci ildə Bakıda ilk dəfə kişi idman gimnastikası üzrə beynəlxalq hakimiyyət kəmərləri, Bakıda ilk dəfə olaraq, bədii gimnastika üzrə 23-cü Avropa çempionatı təşkil olunub. Bu çempionatda gimnastikamız Aliya Qarayeva qızıl medal qazanıb. Gimnastikamız komanda yarışında da uğur qazanaraq, mötəbər turniri bürünc medalla başa vurublar. Bu uğuru davam etdirən bədii gimnastikamız 28-ci dünya çempionatında da komanda hesabında üçüncü yeri tutublar. Bu nailiyyətlə də millimiz “Pekin-2008” Olimpiya Oyunlarına maksimal sayda lisenziyanı təmin edib.

Nailiyyətlərlə məhsuldar olan 2007-ci il AGF üçün daha bir uğurla da yadda qalıb. Gənclər və İdman Nazirliyinin müəyyən etdiyi 2007-ci ilin idman yekunlarına əsasən, Azərbaycanın qrup hərəkətləri komandası ilin ən yaxşı komandası elan olunub.

2009-cu ildə Bakının ev sahibliyi ilə ikinci dəfə bədii gimnastika üzrə 25-ci Avropa çempionatı keçirilib. Bakıda təşkil olunan bədii gimnastika üzrə Avropa çempionatında komanda hesabında iki gümüş, fərdi yarışlarda isə bir bürünc medal qazanılıb. Azərbaycanın bədii gimnastikaları

nın Avropa çempionatında ilk medalı 2010-cu ildə əldə olunub. Bremendə 26-cı Avropa çempionatında Aliya Qarayeva çoxnövcülük yarışında bürünc medal qazanıb. Həmin çempionatda gimnastikamız əlavə olaraq gümüş və bürünc medala layiq görüldü.

2014-cü ildə istifadəyə verilən Milli Gimnastika Arenası (MGA) Azərbaycanda gimnastikanın inkişafında növbəti mühüm addım olub. Gimnastikanın bütün 6 yarış növü üzrə turnirlərin ən yüksək səviyyədə keçirilməsi üçün hər cür şəraitin yaradıldığı bu möhtəşəm arena mötəbər beynəlxalq yarışlara uğurla ev sahibliyi edir. Bundan başqa, Milli Gimnastika Arenası möhtəşəmliyi ilə təkcə təlim-məşq toplanışına və yarışlara gələn gimnastikaları deyil, həmçinin müxtəlif ölkələrdən olan idman həvəskarlarını da valeh edir.

2015-ci il AGF üçün xüsusilə əlamətdar olub. Azərbaycan gimnastikaları Bakıda keçirilən birinci Avropa Oyunlarının proqramına daxil olan gimnastikanın bütün altı növü üzrə yarışlarda uğurla mübarizə aparıblar. Oyunlarda Azərbaycan gimnastikaları ümumilikdə 7 medal qazanıblar.

AGF-in prezidenti, Azərbaycanın birinci xanımı, “Bakı-2015” Təşkilat Komitəsinin sədri Mehriban Əliyevanın dövlətimizin başçısının Sərəncamı ilə “Heydər Əliyev” ordeni ilə təltif edilməsi bu uğurların təntənəsi olub. Gimnastika üzrə əldə olunmuş nailiyyətlərə görə, həmçinin AGF-in vitse-prezidenti Altay Həsənov “Şöhrət” ordeni, Oyunlarda 5 medal qazanan Oleq Stepko “Şöhrət” ordeni, dörd idmançı “Tərəqqi” medalı, bir neçə məşqçi isə Azərbaycan Prezidentinin fəxri diplomu ilə təltif ediliblər. Bu, Azərbaycan Prezidentinin ölkəmizdə gimnastikanın inkişafına göstərdiyi yüksək diqqət və qayğının növbəti nümunəsi idi.

2016-cı ildə Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının prezidenti xanım Mehriban Əliyevanın Avropada idmanın inkişafı və Olimpiya hərəkətinə verdiyi töhfəyə görə Avropa Olimpiya Komitələrinin ən yüksək mükafatı olan “Ali Ordeni” ilə təltif olunması AGF prezidentinin beynəlxalq miqyasda fəaliyyətinə verilən yüksək qiymətin göstəricisi idi.

AGF-in uğurları cari ildə də davam etdirilib. Bu ilin martında Azərbaycan Gimnastika Federasiyası üç il ərzində ardıcıl olaraq Beynəlxalq Gimnastika Federasiyası (FIG) tərəfindən mükafata layiq görülməsinə qədər olan müddətə mükafatı əldə etmişdir.

Federasiyanın prezidenti, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti xanım Mehriban Əliyeva Olimpiya idman növü olan gimnastikanın inkişafındakı böyük xidmətlərinə görə Beynəlxalq Gimnastika Federasiyasının yüksək mükafatı ilə təltif edilib.

Bu ilin mayında Bakıda keçirilən IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarında Azərbaycan gimnastikaları bədii gimnastika, kişi və qadın idman gimnastikası üzrə yarışlarda ümumilikdə 20 medal (9 qızıl, 7 gümüş və 4 bürünc) qazanıblar. Bu, gimnastikamızın bir turnirdə əldə etdikləri medal sayına görə rekord göstəricidir.

Bütün bu uğurlar onu göstərir ki, AGF prezidenti, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti xanım Mehriban Əliyevanın ötən 15 il ərzində federasiyaya rəhbərliyi, genişmiqyaslı fəaliyyəti ölkəmizdə gimnastikanın dinamik inkişafı, idmanın bu növünün kütləviyyəsinin artırılması, bölgələrdə ən müasir idman mərkəzlərinin yaradılması, uğurlu beynəlxalq fəaliyyət və ən əsası parlaq nailiyyətlərlə müşahidə olunur. Bu uğurlar qarşısında illərdə daha böyük nailiyyətlərin əldə olunmasına güclü inam vardır.

VELOSİPED İDMANININ TREK NÖVÜ ÜZRƏ ÖLKƏ ÇEMPIONATININ QALİBLƏRİ MÜƏYYƏNLƏŞİB

Azərbaycan Velosiped İdmanı Federasiyasının 2017-ci il üçün müəyyənləşdirdiyi təqvim planına əsasən, Respublika Velotrekində velosiped idmanının trek növü üzrə ölkə çempionatı keçirilib.

İki gün davam edən yarışda müxtəlif klub və cəmiyyətlərin 70-ə yaxın idmançısı iştirak edib.

Ölkə çempionatının proqramına əsasən, iştirakçılar 500 metr, 2 və 3 kilometr məsafəyə fərdi ötürmə, həmçinin skretç növündə mübarizə aparıblar.

Qızlar arasında Ayan Xankişiyeva həm 500, həm də 2 kilometr məsafəyə fərdi ötürmədə bütün rəqiblərini qabaqlamaqla fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxıb.

U-15 yaş kateqoriyasında çıxış edən Nikita Sitov 500 metr və 2 kilometr məsafələrə fərdi ötürmədə birinci olsa da, 7 kilometr məsafəyə skretç növündə Kamran Mirzəxanovu özündən irəli buraxmaqla ikinci yeri tutub. U-17 kateqoriyasında Nəcəf Bağirov 500 və

2 kilometr məsafələrə fərdi, 7 kilometr məsafəyə skretç yarışında hamıdan güclü olub.

Gənclər arasında İvan Orlov 500 metr və 3 kilometr məsafəyə fərdi, 10 kilometr məsafəyə isə skretç yarışında Azərbaycan çempionu adını qazanıb.

Mükafata layiq yerlər tutmuş velosipedçilər diplom və hədiyyələr, həmçinin pul mükafatı ilə təltif ediliblər.

Yığma komandamızın baş məşqçisi Aleksandr Averin bildirib ki, artıq mövsümə yekun vuruşu və bu bizim cari ildə keçirdiyimiz son yarışdır. Azərbaycan çempionatını maraqlı edən daha bir məqam yarışın nəticələrinin Beynəlxalq Velosipedçilər İttifaqına (UCI) göndərilməsidir. Yəni mükafata layiq yerlər tutmuş idmançılar bununla öz reytinglərini xeyli artıracaqlar və bu da beynəlxalq yarışlarda iştirak baxımından olduqca böyük əhəmiyyət daşıyır. Elə bunu nəzərə almaqla idmançıların bu yarışa necə önəm verdiyini hiss etmək çətin deyil.

FUTBOL ÜZRƏ 2022-Cİ İLİN DÜNYA ÇEMPIONATI BAŞQA ÖLKƏYƏ KEÇİRİLƏ BİLƏR

Qətr futbol üzrə 2022-ci ilin dünya çempionatını keçirmək hüququndan məhrum edilə bilər.

“BBC” xəbər verir ki, bunun başlıca səbəbi ərəb dövlətlərinin (Səudiyyə Ərəbistanı, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Misir, Bəhreyn) Qətrə terrorizmə maliyyə dəstəyi göstərmək üstündə ittiham etməsidir. Məlumatda Qətrə dünya çempionatı infrastrukturunu ilə məşğul olan tikinti şirkətlərinə bu layihənin çox riskli olması barədə xəbərdarlıq edilir.

Ölkənin “DÇ-2022” üzrə təşkilat komitəsi bu informasiyanı təkbiz edərək, qarşdakı turnirin təhlükəsiz olacağını bildirib.

Xatırladaq ki, iyun ayında Səudiyyə Ərəbistanı, Misir, Bəhreyn və Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri Qətrə diplomatik əlaqəni kəsiblər.

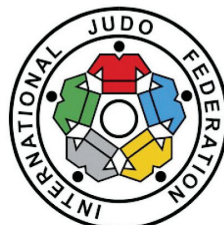
BEYNƏLXALQ CÜDO FEDERASIYASI YENİ REYTING CƏDVƏLİNİ AÇIQLAYIB

Beynəlxalq Cüdo Federasiyası yeni reyting cədvəlini açıqlayıb.

Cədvəl Xorvatiyanın paytaxtı Zaqrebə keçirilən Qran-Prinin yekununa əsasən müəyyənləşib. Turniri beşinci pillədə başa vuran Elxan Məmmədov müəyyən fasilədən sonra yenidən zirvəyə yüksəlib. O, 100 kiloqram çəki dərəcəsinə bütün rəqiblərindən öndədir. Dünya çempionumuzla eyni çəkidə mübarizə aparan Elmar Qasımov 1 pillə geriləyərək 4-cü yerə enib.

Komandamızda ən çox irəliləyən isə Mehman Sadıqov olub. Altımış kiloqram çəki dərəcəsinə mübarizə aparan həmyerlimiz Qran-Pridə 5-ci olmaqla reyting xalını 566-ya çatdırıb. Bu, ona mövqeyini 24 pillə yaxşılaşdırmağa imkan verib.

Zaqrebədən çempion kimi dönmən Rüstəm

Orucov (73 kq) yenə ikincidir. Onunla eyni çəkidə tatamiyə çıxan Hidayət Heydərovun da mövqeyi dəyişməz qalıb. O beşinci pillədə qərarlaşıb. Komandamızın heyətində Məmmədli Mehdiyev (90 kq) və İrina Kindzerska (78 kq-dan yuxarı) da yerini qoruyub. Onlar müvafiq olaraq, 12-ci və 8-cidir.

Tural Səfəliyev (90 kq) isə irəliləyənlər arasındadır. O, 2 rəqibini arxada qoymaqla, 14-cü pilləyə qalxıb.

Digər aparıcı cüdoçularımıza gəlincə, Xanım Hüseynova (63 kq) 2, Orxan Səfərov (60 kq), Nəcəf Səlimzadə (66 kq), Rəfiq İsmayilov (81 kq), Uşaqlı Kokauri (100 kq-dan yuxarı), Aışə Qurbanlı (48 kq) və Nəzakət Əzizova (52 kq) hərəyə 1 pillə geriləyiblər. Onlar müvafiq olaraq, 54-cü, 3-cü, 12-ci, 21-ci, 36-cı və 43-cü yerdədirlər.

FIFA MİLLİ KOMANDALARIN MATÇLARI ÜÇÜN FASİLƏLƏRİN SAYINI AZALDA BİLƏR

FIFA milli komandaların matçları üçün fasilələrin formatını dəyişdirməsini müzakirə edir.

Mövsümün sonundan etibarən fasilə müddətinin azaldılması təklif edilib. Hazırda bir mövsüm ərzində milli çempionatlarda yığma komandaların matçları üçün hər biri iki həftəlik dörd dəfə ara verilir.

Milli komandaların matçlarının hazırkı formatı 2024-cü ilədək müəyyənləşdirilib.

For the Game. For the World.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin rəhbərliyi və Həmkarlar İttifaqı Komitəsi “Zığ” Gəmi Təmiri və Tikintisi Zavodunun Təchizat şöbəsinin rəisi

XOSROV RAMİZ OĞLU ƏBDÜLRƏHMANOVUN vəfatından kədərləndiklərini bildirir, ailəsinə və qohumlarına dərin hüznlə başsağlığı verir.

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin Dəniz Nəqliyyat Donanmasının balansında əks olunan “Nəriman Nərimanov” maye yük gəmisinin IMO № 8728268 “Gəmi tarixinin fasiləsiz qeydlər” sənədinin CSR-046 sayı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

“TANK” ÇEMPION OLDU

Azərbaycan Kikboksinq Federasiyasının üzvü, bir sıra beynəlxalq yarışların qalibi, peşəkar kikboşçu Xəyal Əhmədov Almaniyanın Bohum şəhərində növbəti dəyüşünü keçirib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, MMA (qarışiq dö-

yüş növləri) və K-1 versiyaları üzrə beynəlxalq kikboksinq turnirlərində Azərbaycanı təmsil edən “Tank” ləqəbli Xəyal Əhmədov Kevin Keitke ilə mübarizədə qalib gələrək çempion adını qazanıb.

Xatırladaq ki, Xəyal Əhmədov 2016-cı ilin noyabrında erməni idmançısını Almaniyada nokauta salmaqla qələbə qazanmışdı.

QOCALIQ NƏ ZAMAN BAŞLAYIR?

Rusiya belə qəbul edilib ki, 55 və ya 60 yaşdan sonra insanı qoca hesab etmək olar. Amma insanın özünü qiymətləndirməsi də vacibdir.

Bir neçə il əvvəl ingilis sosioloqları bununla bağlı Avropa ölkələrində 40 min insan arasında sorğu aparıblar. Qiymətləndirmələr bir-birindən kəskin fərqlənib. Gənclər (15-24 yaşlı) hesab ediblər ki, cavanlıq orta hesabla 28 yaşda qurtarır, qocalıq isə 54 yaşda başlayır. Yaşlı 80-dən yuxarı adamlar isə gəncliyin başa çatmasını 42 yaş, qocalığın başlamasını 67 yaş hesab ediblər. Məsələn, Portuqaliyada cavanlıq

29 yaşda başa çatır, qocalıq 51 yaşda başlayır.

Fransa üzrə məlumat göstərir ki, 1900-cü ildə fransızlar 58,4 yaşında qocalırdılar. Ölkədə 1956-cı ildə qocalıq yaş həddi 65, 2012-ci ildə 74,6 ilə çatıb. Sorğu göstərir ki, uşaqlar və yeniyetmələr 46, gənclər 56 yaşını keçənləri, yaşlı adamlar isə 77-dən yuxarı yaşda olanları qoca sayırlar. Qocalığın əsas əlaməti fransızların 26 faizi təqatidlə, 22 faizi isə ən hit məhnləri ardıcıl sayı bilməklə bağlıdır. Fransızların 18 faizi isə qocalığı qırıqların əmələ gəlməsi və saçların ağarması ilə əlaqələndirir.

NƏ ÜÇÜN BURUNLA NƏFƏS ALMALIYIQ?

Düzgün nəfəs alıb vermək sağlam insan üçün çox asandır. Tənəffüs bizim həyatda qalmaqımızı təmin edən ən vacib halıdır. Qida, su, yuxu kimi amillər olmadan bir neçə gün yaşamaq mümkündür. Lakin nəfəs almadan bir neçə dəqiqə belə həyatda qalmaq imkansızdır. Bu səbəbdən həyat üçün çox vacib mövzulardan biri də düzgün nəfəs alıb verməyi öyrənməkdir. Qeyri-kafi və ya nizamsız nəfəs aldığımızda ilk növbədə orqanlarımıza oksigen daşınmasına kömək edən ürəyimiz çətinliyə düşən ilk orqan ola bilər. Belə ki, bu vəziyyətdə infarktk keçirmə ehtimalının artması ilə yanaşı bir sıra ciddi problemlər yaranı bilər.

Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Terapevtik Kliniki xəbər verir ki, yanlış nəfəs aldığımızın bir sıra göstəriciləri var. Bu göstəricilər nəfəs alarkən diafraqmanı deyil, döş qəfəsi-ni şişirmək, burunla deyil, ağızla, çiyinlər düşmüş, qamətin dik olmadığı vəziyyətdə oturmaq nəfəs almaqdır. Yanlış nəfəs aldığımızda ürək infarktı riski artır, qan təzyiqi balans pozulur,

stress səviyyəsi və bədənin turşuluq səviyyəsi artır, gün ərzində əzginlik, yorğunluq, yuxululuq və bir sıra digər hallar yaranı bilər. Yəni toxumalara kifayət qədər oksigenin getməməsi bir çox problemin əsas səbəbi halına gələr.

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının tövsiyəsinə görə ən doğru nəfəs alıb vermənin standartı sadəcə burundan nəfəs alıb verməkdir.

Səbəb olaraq isə havanın burunda isidilməsi, təmizlənməsi olaraq göstərilir.

Nəfəs alarkən ilk və ən başlıca burun tənəffüsü edilməsinə, diafraqmanı istifadə edərək nəfəs almağa çalışmağa diqqət yetirməliyik.

BAŞ REDAKTOR
Rasif İman oğlu
TAHİROV

Ünvanımız:
AZ1029, Bakı şəhəri,
Heydər Əliyev prospekti, 152
TELEFONLARIMIZ:
Baş redaktor
(050) 670-33-76;
30-67 (daxili)

Qəzetin təsisçisi:
“Azərbaycan Xəzər Dəniz
Gəmiçiliyi”
Qapalı Səhmdar
Cəmiyyəti

Qəzet “Dəniz” qəzetinin
kompyuter mərkəzində
yığılmış, səhifələnməmiş və
“Azərbaycan” nəşriyyatında
çap olunmuşdur

Şəhadətnamə: 275
Tiraj: 2000
Sifariş: 2921